

APOŠTOL

BOŽÍHO MILOSRDENSTVÍ

VŽDYŤ I PRO SPÁSU
DUŠE JEDINÉ STOJÍ
ZA TO SE PO CELÝ
ŽIVOT OBĚTOVAT...

(DEN. 1435)

ČASOPIS PRO ŠÍŘENÍ ÚCTY
K BOŽÍMU MILOSRDENSTVÍ

2019
14. ROČNÍK

3

Drazí přátelé, v tomto čísle „Apoštola“ jsme se snažili zamyslet nad vírou a nad situací, kdy člověk odchází od víry. Pán Ježíš se jednou zeptal: „Nalezne Syn člověka víru na zemi, až přijde?“ Víra mizí mimo jiné proto, že mnohdy lidé nepřemýšlí, co by pro svou vlastní víru měli a mohli udělat, ale pohoršují se, že víra ve světě zaniká. Je ale vždy potřeba začít u sebe, protože víra není sociologický jev, ale především osobní vztah mezi člověkem a Bohem.

Ten, kdo hledá, najde v každé době svědky víry. V tomto čísle nejen připomínáme sv. Anežku a otce Richarda Henkese, ale také přinášíme fotoreportáž z pěší pouti do Slavkovic, která je každoročním svědectvím víry mnoha lidí. Přejeme vám, ať vás obsah „Apoštola“ povzbudí k životu ve víře v Ježíše Krista – jediného Spasitele světa. Otcové pallotini

APOŠTOL BOŽÍHO MILOSRDENSTVÍ

časopis zaměřený na šíření učty
k Božímu milosrdenství

Vychází čtyřikrát do roka

Vydává:

Společnost katolického apoštolátu – pallotini SAC

Adresa redakce:

Jámy 71, 592 32 Jámy

tel.: 566 502 855, mob.: 774 521 531

e-mail: redakce@apostol.cz

Bankovní spojení:

KB, č.ú.: 35-6219210237/0100

Redakce:

šéfredaktor P. Mgr. Wojciech Zubkowicz SAC

MUDr. Markéta Knobová

Mgr. Malgorzata Śvachová

Ing. Robert Pecha

Úryvky z Deníčku sv. Faustyna:

© Zgromadzenie MB Miłosierdzia

Warszawa, Żytnia 3/9, Polsko

Foto: Wojciech Zubkowicz, archiv ABM

Grafická úprava/typografie:

Josef Karhan, e-mail: josef@apostol.cz

Cena není stanovena. Redakce a tisk se hraří
z dobrovolných příspěvků na účet vydavatele
(viz bankovní spojení)

Imprimatur:

Církevní schválení

Arcibiskupství pražské č.j. 7908/2005

Za teologický obsah odpovídá

P. W. Zubkowicz SAC

MKČR E 16 339 • ISSN: 1801-5840

Tisk:

Tiskárna POLYGRAF, s.r.o.

511 01 Turnov, Modřišice 156

OBSAH

Úvodem: Mons. Tadeáš Wojda SAC

Smyslem života člověka je láska 3

P. Jaroslav Brož:

Nalezne Syn člověka na zemi víru? 4

P. Wojciech Zubkowicz:

I vy chcete odejít? 6

Kard. Gerhard Müller:

Manifest víry 9

Ticho je zvukový závoj, který

chrání tajemství (úryvek knihy) 13

P. Gabriel Rijad Mulamuhic:

Svatá Anežka 14

Pozvánka na Národní pouť do Říma 17

Rozhovor s kard. Dominikem Dukou 18

Lectio divina 23

Cesta dvanácti kroků 24

Korunka / Proglas 30

Budete mými svědky:

Blahoslavený Richard Henkes SAC 31

Na apoštolských cestách:

Pěší pouť k Božímu milosrdenství 2019 34

Nakladatelství Paulínky 38

Informace / Bohoslužby ve Slavkovicích .. 39

SMYSEM ŽIVOTA ČLOVĚKA JE LÁSKA

Blahořečení německého pallotina, otce Richarda Henkese, které se uskutečnilo 15. září 2019 v Limburgu, je důležitou událostí nejen pro pallotinský svět. Tento německý kněz, zatčený za kritiku nacistů, byl uvězněn v koncentračním táboře v Dachau. Když viděl, kolik jeho spoluvězňů kněží trpělo tyfem, začal o ně pečovat. Během této pokorné služby se sám nakazil a zemřel. V procesu blahořečení byl uznán za mučedníka a svědka lásky k bližnímu.

Doba kruté války dávno skončila. Ale stále jsou aktuální otázky o smyslu života, podstatě víry, mučednictví, láske k bližnímu.

Otec Henkes dává svým životem na tyto otázky odpověď. Je to odpověď jasná a jednoznačná, protože pochopil smysl největšího přikázání Ježíše Krista, kterým je přikázání lásky k Bohu a bližnímu. Toto přikázání otec Henkes chápal v duchu charismatu sv. Vincence Pallottiho, který svým následovníkům dal příklad, jak svůj život prožívat v duchu služby jiným.

Opravdovým smyslem života člověka v každé době a za všech okolností je láska k Bohu a k druhému člověku. To ona rozpáluje víru, připravuje k mučednictví, motivuje ke službě ostatním, protože – jak učí sv. Pavel: „Láska nejedná nečestně, nehledá svůj prospěch, nedá se vydráždit, nepočítá křivdy. Nemá radost ze špatnosti, ale vždycky se raduje z pravdy. Ať se děje cokoliv, láska vydrží, láska věří, láska má naději, láska vytrvá.“ (1 Kor 13, 5–7).

Láska je plod spolupráce člověka s Boží milostí. Někdy může mít podobu obyčejné služby za neobvykle náročných podmínek, jako to třeba bylo v případě otce Henkese. Obvykle se však vyjadřuje v poctivé realizaci každodenních, jednoduchých záležitostí a úkolů plněných v duchu Ježíše Krista. Byt dobrým otcem plným starostlivosti, milující maminkou, poctivým sousedem, pozorným žákem ve škole, věrným křesťanem, starat se o chudé a potřebné, odpouštět křivdy, vyhýbat se příležitostem ke hříchu – toto vše měl na mysli Ježíš, když mluvil o přikázání lásky.

Blahoslavený Richard Henkes stojí dnes před námi, aby nám pomohl pochopit, co je to láska a jak milovat. Zkusme tedy zaslechnout toto jeho výmluvné svědectví a dovolme, ať z malé jiskry se v nás rozhoří opravdový oheň stejné lásky.

✦ Mons. Tadeáš Wojda, SAC
arcibiskup diecéze Białystok

NALEZNE SYN ČLOVĚKA NA ZEMI VÍRU?

Když hovoříme o Bohu, náboženství, modlitbě a dalších duchovních skutečnostech, potřebujeme nutně tyto velké a vznešené věci vyjádřit stručně – jedním nebo několika slovy. Pak samozřejmě hrozí nebezpečí, že nám jejich význam „vyvětrá“ a my už říkáme jen prázdná slova. A přece právě v tom zestručnění je velická výhoda: můžeme se zaměřit na to, co je podstatné, a nerozptylovat se mnoha věcmi, třeba zajímavými, ale nedůležitými.

Napadlo nás někdy, proč o sobě říkáme, že jsme věřící? Když většina lidí ve městech a vesnicích, s nimiž žili naši prarodiče, byli křesťany, pak možná nikoho nenapadlo, že by „věřícím“ byl někdo jiný než ten, kdo věří v Pána Ježíše a v Boha, jeho Otce. Dnes zjišťujeme, že je mnoho lidí, a žijí i v naší blízkosti, kteří také věří v Boha, ale jinak než my, křesťané. Dokonce můžeme často slyšet: každý přece v něco věří... Co je to víra? Kde se vzala? A co je to naše křesťanská víra? Dřív, než se rozšířil zvyk nazývat Ježíšovy učedníky „křesťany“ – prvně se tak začali nazývat v syrské Antiochii (Sk 11,26) – začali si říkat „věřící“; tak je často oslovuje ve svých dopisech svatý Pavel. Ale co to znamená věřit? Když prolistujeme Starý zákon, zjistíme, že Izrael dlouho neříkal, že v Boha „věří“. Oni Hospodina slavili, uctívali, poslouchali, obětovali mu – a našli bychom ještě mnoho činností, jimiž vyjadřovali svůj zvláštní vztah k němu. Na základě smlouvy byli jeho lidem, trochu zjednodušeně můžeme říct, jeho rodinou. Přístupovali k Bohu jako národ, společenství. Ve společenství je síla, jeden podporuje druhého, slabší se nechají táhnout horlivějšími. Ale je tu nebezpečí, že se mnozí v tom davu ztratí, že jejich přístup k Bohu bude anonymní, málo osobní. Poprvé snad Izaiáš tváří tvář válečnému nebezpečí, které hrozí Jeruzalému ze severního Damašku a Samaří, vyzve krále a jeho lid v Jeruzalémě, kteří se chvějí strachem, „jako se chvějí lesní stromy ve větru“ (Iz 7,2): „Nebudete-li stáli ve víře, neobstojíte“ (Iz 7,9). Víra vede člověka k osobnímu vztahu k Bohu a k důvěře v něj. Osobní vztah je něco, co známe z našich přátelství, je to sdílení života tváří tvář, od srdce k srdci. Takové nás chce Bůh mít.

A s Ježíšovým příchodem se víra stává ještě výraznější, takže se svatý Pavel a ostat-

ní apoštolové opravdu nemylí, když se nazývají věřícími. Víra není prázdná. Víra má předmět – ne ve smyslu „neživá věc“, ale ve smyslu „protějšek“, osobní protějšek. Nedůvěruji do vzduchu, ale hledím do tváře Bohu, který mi ji nyní ukazuje tak, že jsem schopen ji vidět; je to tvář Ježíše Krista. Filip Ježíše před pašijemi žádá: „Pane, ukaž nám Otce, a víc nepotřebujeme“ (Jan 14,8). A Ježíš na to odpovídá: „Tak dlouho jsem s vámi, Filipe, a ty mě neznáš? Kdo vidí mne, vidí Otce“ (Jan 14,9).

O víře křesťanů bychom mohli uvažovat celé hodiny. Jeden profesor nás kdysi upozornil na to, že ve starověku před křesťanstvím neexistoval žádný jeden pojem, který by obsáhl všechny důležité oblasti lidského života. Až křesťané přijali víru, která propojuje všechny důležité roviny lidské existence. Ona je osobní, velmi hluboce intimní vztah k Bohu. Víra má také společenský rozměr, sjednocuje všechny, kdo se hlásí ke Kristu. Víra má dále ráz učení, nauky: její souhrn nacházíme v „krédu“, které začíná slovy: Věřím v jednoho Boha. Proto je víra také jistý vhled do božských skutečností, jejich kontemplace a poznání. Víra je také pevnost životního postoje, proto se nazývá ctností, božskou ctností. V tomto smyslu Ježíš povzbuzuje tváří tvář svému utrpení své nejbližší: „Vaše srdce ať se nechvěje úzkostí! Věřte v Boha, věřte i ve mne“ (Jan 14,1). A konečně v křesťanském životě se víra téměř překrývá se ctností naděje. Učí nás tedy s toužebností očekávat budoucnost, beze strachu a nejistoty, ale s dychtěním po příchodu Pána a Ženicha. Proto je víra také bdělost, těšení se na jeho věčné radostné objetí. Proto není bezdůvodná Ježíšova otázka: „Ale nalezne Syn člověka na zemi víru, až přijde?“ (Lk 18,8).

I VY CHCETE ODEJÍT?

V posledních letech byly v mnoha evropských zemích zaznamenány, někdy i četné, případy apostáze. Apostáze měla dokonce i svou mediální kampaň, která k takovému kroku přesvědčovala (třeba ve Španělsku), a v církvi vyvolala diskuzi, jak tomu jevu čelit a kde jsou jeho příčiny. Každý případ je bolestným tajemstvím mezi odcházejícím člověkem, Bohem a církví. Proto nejsou cílem tohoto článku žádná autoritativní tvrzení. Jen snaha se u tohoto problému zastavit a poskytnout několik úvah k zamyšlení.

Apostáze

Co je to apostáze? V internetové encyklopedii (Wikipedie) můžeme najít následující vysvětlení: „Apostáze je termín označující v klasickém smyslu odpadnutí či odstoupení od víry. Moderní sociologie užívá pojem

apostáze v novějším a obecnějším smyslu: odpor k formalizovanému náboženství (nikoli nutně ateismus), který je typický pro postindustriální společnosti. V metaforickém smyslu může pojem označovat jakékoli odpadlivost či opuštění něčeho.“ I přes nesčetné okolnosti a motivy apostáze je potřeba upozornit, že apostáze není začátkem, ale koncem určitého procesu odchodu. Tento proces lze přirovnat k růstu rostliny, která ve svůj čas přináší hořký a nešťastný plod. Růst nemusí být přitom nijak patrný ani pro okolí a dokonce ani pro dotyčnou osobu, která si někdy nemusí uvědomovat důsledky svých určitých činů nebo zanedbávání ve svém duchovním životě. V tomto kontextu se někdy mluví o „plížící se apostázi“. Někdy ale patrný být může a je (intenzivnější a neřešené pochybnosti ve víře, podléhání vlažnosti a lenosti, zanedbávání modlitby a svátostí), ale není na to dostatečná reakce. Aby člověk totiž reago-

val, musí uznat, že má k tomu důvod, a musí k tomu mít dostatečnou motivaci. Tyto prvky často v důsledku krize víry chybí. Ti, kdo odcházejí z církve, často jako důvod uvádí pohoršení v církvi a to, že církev je zastaralá a nepřizpůsobuje se světu.

Krize víry a pohoršení

„Krize víry“ je pojem, kterým se v současné době často operuje a popisuje situace nejen v církvi, ale také ve světě. Člověk přece víru potřebuje pro každodenní život. Věří, že přijede autobus, proto jde na zastávku. Věří, že přijde návštěva, proto upeče koláč. Věří, že mu doktor pomůže, proto čeká přede dveřmi ordinace. Seděl by přede dveřmi, pokud by nevěřil v pomoc medicíny? Pekl by koláč, kdyby nevěřil, že návštěva přijde? Čekal by na zástavce, i když by nevěřil, že autobus přijede? Možná, že ano. Třeba by to dělal ze zvyku, kvůli tradici a vzpomínkám. Třeba kvůli společnosti více lidí, kteří to dělají. Ale jakýkoliv takový důvod jednání by byl divný a konání by v sobě mělo „příchuť“ bezmyšlenkovitého automatizmu.

Víra vyrůstá ze zkušeností jiných lidí nebo z osobní zkušenosti. Zkušenost víry církve je obsažená v tradici. Právě tato tradice se často odsuzuje a odmítá. Mnozí lidé tvrdí, že důležité je jenom Písmo svaté, nikoliv tradice církve. Přitom ale zapomínají, že Písmo svaté v podobě, kterou známe, vzniklo v církvi. To právě církev – jako společenství svědků, mučedníků a vyznavačů – byla tím citlivým paměťovým médiem, které bylo schopné zaznamenat zprávu o Božím jednání v dějinách lidstva a umožnilo její předání dalším generacím. Sv. Jan píše ve svém dopise, že předávají nikoliv nějaké učení, ale to, co sami zažili a čeho se dotkli. Je naivní si myslet, že bude pro člověka snadnější věřit o samotě než ve společnosti. Stejně jako je

náročnější udržet plamen zapálené svíce než oheň hořícího ohniště.

Bohužel je pravda, že stejně tak jako může církevní společenství víru předat, může někdy také na cestě víry působit znechucení. V tom případě je ale na místě pokora a moudrost, aby člověk dokázal odlišit to, jaká církev je, od toho, co dává „svatá církev hříšníků“. Chce to určitou zralost a každý musí hledat... Už v prvních stoletích tomu bylo podobně. Mezi křesťany byli slavní mučedníci, kteří umírali třeba v Koloseu. Byli ale také tací, kteří zkoušku nevydrželi. Říkalo se jim „lapsi“ – to znamená křesťané, kteří upadli. Jejich existence nebyla ale pro ostatní křesťany důvodem k tomu všeho nechat a odejít od víry (i když samozřejmě nějaké hořké plody zrodila také). Poklad víry předali tehdejší křesťané dalším generacím s vědomím toho, že „lapsi“ a mučedníci budou nejen v každé době, ale dokonce v každém z nás. Konec konců první z prvních – svatý Petr – v sobě nosil zkušenost zrady, ale nakonec získal také zkušenost mučednictví.

Co je rozhodující, je osobní vztah ke Kristu. Pokud je víra člověka postavena jenom „na ostatních“, ve chvíli pohoršení a selhání ostatních se může zhroutit. Pokud je ale opřená o Krista a je v ní osobní vztah ke Kristu, je člověk schopen kráčet i po vodě. V dějinách církve nechyběly ani takové doby, kdy zůstat ve víře znamenalo povznést se nade vše, co je lidskou slabostí, a opřít se o věci Boží. Pokud tedy někdo svůj odchod od víry zdůvodňuje pohoršením v církvi, svědčí to o jeho slabém vztahu ke Kristu. Kristus přece nikdy nevyměnil apoštoly a nesestoupil z kříže, protože lidé si to nezaslouží a nebyli dost dobří. Boží moc dokáže totiž uskutečnit svůj záměr pomocí nedokonalých lidí a pro nedokonalé. Vyžaduje to ale pokoru a moudrost uznat, že ne všemu rozumím.

Zastaralá církev

Je dobré si přečíst šestou kapitolu evangelia podle sv. Jana. Je tam dialog Krista s Petrem. Kristus se ptá svých učedníků, zda chtějí také odejít. Petr ale odpovídá otázkou: „A ke komu půjdeme? Kam jít? Ty máš přece odpověď“ (slova života), kterou nikdo jiný ani svět neposkytuje a nenabízí.“

Jenomže mnozí Kristovi učedníci tehdy odešli. Proč? To je právě zajímavé, že jejich odchod souvisel s eucharistií. Pán totiž naznačoval, že kdo bude jíst Jeho tělo, bude mít v sobě život. Pro ně to bylo nepřijatelné. Špatně vše pochopili. Nešlo o kanibalismus, ale o nový způsob přítomnosti Boha v životě člověka, který skrze svátost eucharistie nejen přichází ke všem, ale každý ho může přijmout jako pokrm. Neexistuje větší blízkost než tato. Skrze přijímání se Bůh s člověkem bezmezně sjednocuje, stává se s ním jedním tělem.

Lze tedy říct, že svým způsobem odchod učedníků začal kvůli eucharistii? Z textu je ale patrné, že mnohým už předtím chyběla víra. Chodili s Kristem, ale nebyl tam dostatečný osobní vztah k Němu. Víru člověk potřebuje, aby přijal Krista v eucharistii. Eucharistie rozpaluje víru a prohlubuje ji. Zároveň ale polarizuje, odděluje bílé od černého a odhaluje stav duchovního života člověka. Je zajímavé, že Kristus se nesnažil vše vysvětlit nebo říct to třeba jinak, jen aby učedníci neodcházeli. Nepřízpůsoboval eucharistii světu a učedníkům, protože eucharistie se nemá proměňovat a přizpůsobovat, aby lidé zůstali. Naopak, eucharistie má proměňovat učedníky, aby se přizpůsobili Bohu. Je dobře se zamyslet nad vztahem eucharistie a víry. Eucharistie je vyznáním víry a víra je také plodem eucharistie. O eucharistii se říká, že je pramenem, který živí strom víry. Pokud strom usychá, je potřeba se podívat, zda mezi ním a prame-

nem není něco, co stromu znemožňuje přijímat živiny. Přitom je potřeba pamatovat na to, že víra je milost a dar od Otce. Strom víry je dar, i církev je dar.

Církev není důvod, ale důkaz

Je taková epizoda v životě otce Pia, která vypovídá o vztahu k církvi. Když se rozneslo, že otec Pio má stigmata a dělá zázraky, byl poslán kněz, aby vše prozkoumal. V rozhovoru s otcem Piem v určitém kontextu řekl, že církev otce Pia nepotřebuje. Kdyby otec Pio poslal toho kněze pryč, pro mnohé by to asi bylo pochopitelné. Ovšem otec Pio se rozplakal a řekl: „Ale já potřebuji církev.“ Někdy se apostáze „osladí“ tím, že neznamená odchod od Boha, ale od instituce církve. Církev je vnímána jako formální, institucionalizovaná, kompromitovaná zločiny z minulosti a doprovázená pohoršením, zároveň je mnohými odcházejícími vnímána jako překážka ve vztahu k Bohu. A toto je ospravedlňuje – odejdou z církve, aby mohli zůstat ve vztahu k Bohu. Zkušenost ale nasvědčuje tomu, že to osobnímu vztahu k Bohu nijak nepomáhá. Člověk zůstává osamocenou buňkou odpojenou od těla.

Každý odchod z církve je bolestný, protože je důkazem nepochopení a potom také odumření vztahu mezi člověkem a Bohem. Církev není důvodem, je důkazem veliké Boží lásky a milosrdenství. A pokud by měla být důvodem, tak jedině k tomu zůstat, nikoliv odejít. Protože v ní a skrze ni se Bohu zalíbilo žít a doprovázet lidi na cestě do nebeského království. Církev je nemocnice, ve které Bůh léčí. Je nevěstou, kterou si Bůh vzal. Tato nevěsta má svou minulost, ale má také tvář Krista. Je zahradou, ve které Bůh pečuje o každý strom.

MANIFEST VÍRY „Ať se vaše srdce nechvěje!“ (Jan 14,1)

Vzhledem k šířícímu se zmatku v oblasti věrouky mě mnoho biskupů, kněží, řeholních osob i věřících katolické církve poprosilo o veřejné svědectví pravdě (Božího) zjevení. Je vlastním úkolem pastýřů, aby vedli na cestu spásy ty, kteří jim jsou svěřeni. To se může podařit pouze tehdy, když je tato cesta známa a oni sami po ní nejprve kráčejí. Přitom platí slova apoštola: „Předal jsem vám především to, co jsem sám přijal“ (1Kor 15,3). V dnešní době už mnoho křesťanů ani nezná základy věrouky, takže roste nebezpečí, že se minou s cestou věčného života. Přesto ale zůstává vlastním úkolem církve, aby přiváděla lidi k Ježíši Kristu, který je světlem národů (srov. LG 1). V této situaci si klademe otázku, jak se orientovat. Podle Jana Pavla II. představuje Katechismus katolické církve „bezpečnou normu pro vyučování ve víře (nauce)“ (Fidei Depositum IV). Byl sestaven s cílem posilovat ve víře bratry a sestry, jejichž víra je silně zpochybňována „diktaturou relativismu“.¹

1. Trojjediný Bůh zjevení v Ježíši Kristu

Souhrn víry všech křesťanů se nachází ve vyznání Nejsvětější Trojice. Díky křtu ve jménu Otce, Syna a Ducha Svatého jsme se stali Ježíšovými učedníky, Božími dětmi a přáteli. Rozlišnost třech Osob v božské jednotě (254) znamená při pohledu na ostatní náboženství základní rozdíl ve víře v Boha a v obrazu člověka. Podle vyznání Ježíše Krista se rozlišují duchové (viz 1Kor 12, 3 – pozn. překl.). On je pravý Bůh a pravý člověk, počatý skrze Ducha Svatého a narozený z Panny Marie. Slovo, které se stalo tělem, Syn Boží, jediný vykupitel světa (679) a jediný prostředník mezi Bohem a lidmi (846). Proto nazývá První list sv. apoštola Jana antikristem toho, kdo popírá jeho božství (srov. 1 Jan 2, 22). Vždyť Ježíš Kristus, od věčnosti Syn Boží, je jedné podstaty s Bohem, svým Otcem (663). S naprostou rozhodností je třeba postavit se proti nebezpečí znovuupadnutí do starých herezí, které v Ježíši Kristu

viděly jen dobrého člověka, bratra a přítele, proroka a moralistu. On je především Slovem, které bylo u Boha a které je Bohem, je Synem Otce, který přijal naši lidskou přirozenost, aby nás vykoupil, a který přijde soudit živé i mrtvé. Jemu jedinému v jednotě s Otcem a Svatým Duchem se klaníme jako jedinému a pravému Bohu (691).

2. Církev

Ježíš Kristus založil církev jako viditelné znamení a nástroj spásy. Tato církev, ustavená a uspořádaná na zemi jako společnost, se uskutečňuje v katolické církvi. (816). Této církvi, která se zrodila (766) „z probodeného boku Krista zesnulého na kříži“, dal Kristus svátostné ustanovení, které trvá až do konce časů (765). Kristus jako Hlava a věřící jako údy těla jsou jednou mystickou osobou (795), proto je církev svatá, neboť jediný Prostředník ustanovil její viditelnou strukturu a bez přestání ji udržuje. Skrze ni se v čase a prostoru činí přítomným Kristovo vykupitelské dílo – při slavení svatých svátostí, především

v eucharistické oběti, mši svaté (1330). S Kristovou autoritou zprostředkovává církev Boží zjevení. Tato autorita se vztahuje na všechny prvky nauky, „včetně nauky morální, bez níž by spásonosné pravdy víry nebylo možné uchránit, vykládat ani zachovávat“ (2035).

3. Svátostný řád

Církev je v Ježíši Kristu všeobecnou svátostí spásy (776). Ona neodráží sebe samu, ale Kristovo světlo, které se zrcadlí na její tváři. Toto se děje pouze tehdy, když se ani většina, ani duch doby, ale pravda zjevená v Ježíši Kristu stane vztažným bodem, protože Kristus světil katolické církvi plností milostí a pravdy (819). On sám je přítomen ve svátostech církve.

Církev není žádným spolkem založeným lidmi, o jehož struktuře by jeho členové dle libosti hlasovali. Církev je božského původu. „Kristus sám je původcem úřadu v církvi. On jej ustanovil, dal mu pravomoc a poslání, zaměření a cíl“ (874). Dodnes platí apoštolovo napomenutí, že má být proklet, kdo by hlásal jiné evangelium: „I kdybychom vám my sami nebo anděl z nebe hlásali evangelium odchylné od toho, které jsme vám hlásali, buď proklet!“ (Gal 1, 8). Zprostředkování víry je nerozlučně spojeno s lidskou věrohodností jejích poslů, kteří ale v některých případech nechali ve stychu ty, kteří jim byli svěřeni, uvedli je do nejistoty a velmi poškodili jejich víru. Zde zasahuje slovo Písma ty, kteří nenaslouchají pravdě, ale řídí se vlastními přáními (srov. 2 Tim 4,3-4).

Úkolem učitelského úřadu církve je „chránit lid před zblouděním a slabou vírou“, aby se bez omylu vyznávala původní víra“ (890). To platí obzvlášť vzhledem ke všem sedmi svátostem. Svátá eucharistie je „pramenem a vrcholem celého křesťanského

života“ (1324). Eucharistická oběť, v níž nás Kristus vtahuje do své oběti na kříži, směřuje k nejvnitřnějšímu spojení s Kristem (132). Proto Písmo svaté ohledně svátého přijímání napomíná: „Kdo by tedy jedl chléb nebo pil z kalicha nehodně, provinil by se proti Tělu a Krvi Páně“ (1Kor 11,27). „Kdo si je vědom těžkého hříchu, musí před tím, než by přijal svaté přijímání, přijmout svátost pokání (1385). Vyznání hříchů ve svaté zpovědi alespoň jedenkrát za rok patří k církevním příkázáním (2042). Z vnitřní logiky této svátosti vyplývá, že rozvedení, kteří byli civilně znovu sezdáni, jejichž svátostné manželství (první manželství – pozn. překl.) před Bohem stále trvá, nejsou křesťany plně spojenými s katolickou vírou a církví, stejně jako všichni, kteří nejsou odpovídajícím způsobem disponováni. Nepřijímají eucharistii s užitkem (1457), protože je nevede ke spáse. Poukazovat na to je skutkem duchovního milosrdenství.

Pokud věřící už své hříchy nevyznávají a už nedostávají rozhřešení svých hříchů, nabídka spásy u nich propadá. Ale přitom Ježíš Kristus se stal člověkem, aby nás z našich hříchů vykoupil. Pravomoc odpouštět hříchy, kterou zmrtvýchvstalý Pán předal apoštolům a jejich nástupcům v biskupském a kněžském úřadu, se vztahuje jak na těžké, tak i na lehké hříchy spáchané po křtu. Současná zpovědní praxe jasně ukazuje, že svědomí věřících není dostatečně formováno. Boží milosrdenství nám bylo darováno proto, abychom plnili Boží příkázání, abychom se tak sjednocovali s jeho svátou vůlí, a ne abychom se vyhýbali výzvám k obrácení (1458).

„Kněz pokračuje na zemi ve vykupitelském díle“ (1589). Kněžské svěcení mu „propůjčuje posvátnou moc“ (1592), která je nenahraditelná, protože skrze ni se Ježíš

*„Kdo by se však styděl za mě
a za má slova před tímto nevěrným
a hříšným pokolením, za toho
se bude stydět také Syn člověka,
až přijde ve slávě svého Otce
se svatými anděly.“*

(Mk 8,38)

Kristus ve svém spásonosném konání svátostně zpřítomňuje. Proto se kněží dobrovolně rozhodují pro celibát jako „znamení nového života“ (1579). Jde o sebeodevzdání (sebeobětování) do služeb Krista a jeho přicházejícího království. Pokud jde o přijímání svěcení ve třech stupních tohoto úřadu, církve si je vědoma, že ji zavazuje příklad samotného Pána, který k tomuto úřadu vyvolil pouze muže (apoštolové byli pouze muži – pozn. překl.). Proto není možné udílet svěcení ženám (1577). Mluvení o tom jako o diskriminaci žen znamená pouze nepochopení této svátosti, u níž nejde o pozemskou moc, ale o reprezentování Krista, ženicha církve.

4. Mravní zákon

Víra a život patří nerozlučitelně k sobě, protože víra bez skutků konaných v Pánu je mrtvá (1815). Mravní zákon je dílem Boží moudrosti a vede člověka k zaslíbené blaženosti (1950). V důsledku toho je znalost božského a přirozeného mravního řádu nutná, „aby člověk konal dobro a dosáhl svého cíle“ (1955). Jejich dodržování je pro všechny lidi dobré vůle potřebné ke spáse. Protože kdo nekajícně zemře v těžkém hříchu, bude navždy odloučen od Boha (1033). To vede k praktickým důsledkům v životě křesťanů, z nichž ale jsou dnes mnozí zatemněni (srov. 2270–2283; 2350–2381). Mravní zákon není břemenem, ale součástí oné osvobozující pravdy (srov. Jan 8, 32), skrze niž jde křesťan cestou spásy a která nesmí být relativizována.

5. Věčný život

Mnozí se dnes ptají, k čemu tady vlastně církev ještě je, když se i biskupové raději staví do role politiků, než aby jakožto učitelé víry hlásali evangelium. Pohled (na úkoly církve) nesmí být rozředěn vedlejšími

věcmi, ale musí být popsáno, co je církví vlastní. Každý člověk má nesmrtelnou duši, která se při smrti odděluje od těla. Proto doufá ve vzkříšení mrtvých (366). Smrtí se lidské rozhodnutí pro nebo proti Bohu stává definitivním. Každý musí stanout hned po smrti na soukromém soudu (1021). Buď je ještě potřebné očišťování, nebo hned dosáhne nebeské blaženosti a smí nahlížet Boha tváří v tvář, ale je také strašlivá možnost, že se člověk zatvrdí až do konce ve svém odporování Bohu, a tím definitivně odmítne jeho lásku, čímž se zároveň a navždy uvede do zavržení (1022). „Bůh nás stvořil bez nás, ale nechtěl nás spasit bez nás“ (1847). Věčnost pekelného trestu je strašnou skutečností, kterou – podle svědectví Písma svatého – si na sebe přivolávají všichni, kdo „umírají ve stavu těžkého hříchu“ (1035). Křesťan vchází těsnou branou, neboť „prostorná je brána a široká cesta, která vede k záhubě, a mnoho je těch, kdo tamtudy vcházejí“ (Mt 7, 13).

Zamlčovat tyto a jiné pravdy víry a učit tak lidi je nejhorším klamem, před nímž katechismus s důrazem varuje. Znamená poslední zkoušku církve a vede lidi k náboženskému „šilení ve lži“, za „cenu jejich odpadnutí od pravdy“ (675). Je to klam antikrista, který „vystoupí s velikou mocí, s falešnými divy a zázraky a všemi možnými bezbožnými pletichami ke zkáze těch, kdo jdou k záhubě za to, že nepřijali lásku k pravdě, aby byli spaseni“ (2Sol 2, 9-10).

Výzva

Jako dělníci na vinici Páně máme všichni odpovědnost, abychom tyto základní pravdy připomínali. Také tím, že zůstaneme věrni tomu, co jsme sami přijali. Chceme statečně a s rozhodností kráčet cestou Ježíše Krista, abychom zachováváním jeho přikázání dosáhli věčného života (2075).

Prosme Pána, aby nám dal poznat, jak velkým je dar katolické víry, skrze niž se otevírá brána k věčnému životu. „Kdo by se však styděl za mě a za má slova před tímto nevěrným a hříšným pokolením, za toho se bude stydět také Syn člověka, až přijde ve slávě svého Otce se svatými anděly“ (Mk 8,38). Proto se zasaďme o posílení víry také tím, že budeme vyznávat pravdu, kterou je sám Ježíš Kristus.

Právě my, biskupové a kněží, jsme oslovováni, když Pavel, apoštol Ježíše Krista, dává svému spolumojovníkovi a nástupci Timoteovi s sebou na cestu toto napomenutí: „Zapřísahám tě před Bohem a před Kristem Ježíšem, který bude soudit živé i mrtvé, zapřísahám tě při jeho slavném příchodu a království: Hlásej slovo! Přicházej s ním, ať je to vhod či nevhod, usvědčuj, zakazuj, povzbuzuj s všestrannou trpělivostí a znalostí nauky. Přijde totiž doba, kdy lidé nesnou zdravé učení, nýbrž si podle vlastních choutek nahromadí učitele, kteří by vyhověli jejich přáním; odvrátí sluch od pravdy a obrátí se k bájm. Ty však buď ve všem rozvážný, vytrvalý ve zkouškách, pracuj jako hlasatel evangelia, dobře konej svoji službu“ (2Tim 4, 1-5).

Kéž nám Maria, Matka Boží, vyprosí milost, abychom bez zakolísání zůstali věrni vyznávání pravdy Ježíše Krista.

Ve víře a modlitbě spojen

Gerhard kard. Müller,

prefekt Kongregace pro nauku víry

v letech 2012–2017

Řím, 9. února 2019.

¹ Čísla v textu odpovídají číslování v katechismu.

TICHO

JE ZVUKOVÝ ZÁVOJ, KTERÝ CHRÁNÍ TAJEMSTVÍ

■ Často se ptám, zda smutek západních městských společností, tak plných depresí, sebevražd a mravní zkaženosti, nepochází ze ztráty smyslu pro tajemství. Lidé, kteří ztrácejí schopnost mlčet před tajemstvím, se odtrhávají od zdrojů radosti. Ocítají se totiž sami ve světě, bez něčeho, co by je převyšovalo a bylo jim oporou. Neznám nic děsivějšího. Jak jinak rozumět úvaze Blaise Pascala v „Myšlenkách“: „Když vidím, jak je člověk zaslepený a ubohý, když pozoruji, že celý vesmír je němý a člověk beze světla, odkázaný jen na sebe a jakoby zbloudilý v tomto koutu vesmíru, nevědoucí, kdo ho sem umístil, co sem přišel dělat, co z něho po smrti bude, neschopen jakéhokoli poznání, jímá mne děs jako člověka, jehož ve spaní zanesli na pustý hrůzyplný ostrov a on se probudil, ale neví, kde je, a nemá možnost odejít.“

Bez ticha jsme zbaveni tajemství, vydání strachu, smutku a osamění. Nastal čas znovuobjevit ticho! Boží tajemství, jeho nepochopitelnost, je pro každého křesťana zdrojem radosti.

Chceme-li zachovat tajemství, je třeba ho ochraňovat před profánní banálností. Ticho tento úkol plní obdivuhodně. Poklad je třeba uložit mimo dosah; to, co je vzácné, je vždy zakryté. I své tělo zakrýváme oblečením, ne protože by bylo zahanbující nebo nečisté, ale protože je posvátné a tajemné. Při liturgii se zakrývá kalich, také ciborium a svatostánek jsou skryté pod rouškou, pokud obsahují reálnou Přítomnost.

Ticho je zvukový závoj, který chrání tajemství. Což spontánně netlumíme hlas, když pronášíme to nejdůležitější, vyznání lásky?

Úryvek knihy „Síla ticha“
(rozhovor s kardinálem Robertem Sarahem),
Hesperion 2018, formát 15 x 21 cm,
pevná vázaná, 227 stran.

Tuto knihu jako i další z produkce
nakladatelství Hesperion lze zakoupit ve
většině křesťanských knihkupectví nebo na
stránce obchod.hesperion.cz. Cena knihy
(v době vydání čísla) 249 Kč.

SVATÁ ANEŽKA

Svatá Anežko, oroduj za nás
12. 11. 1989

Svatou Anežku Českou – Přemyslovnu máme spojenou především s událostmi listopadu 1989. V těchto dnech se ohlížíme zpět na události před 30 lety. Ano, žijeme v demokracii, ale mnozí z nás jsou možná z dnešních dní rozčarováni. Heslem listopadových dní 1989 byla slova prezidenta a filozofa Václava Havla: „Pravda a láska musí zvítězit nad lží a nenávisť.“ Pochopili jsme však v duchu života svaté Anežky, která je spjata s nástupem „nové doby“, o jakou pravdu a především lásku se jedná?

Papež Benedikt XVI. nám ve své první encyklice připomíná, jaká je pravá láska, která je v našich životech nejdůležitější: „Lásky – *caritas* – bude vždy potřeba, a to i v té nejspravedlivější společnosti. Neexistuje žádné spravedlivé státní uspořádání, jemuž by se podařilo to, aby služba lásky byla zbytečná. Ten, kdo se chce zbavit lásky, směřuje k tomu, že se zbaví člověka jakožto člověka. Vždy bude existovat utrpení, které volá po útěše a pomoci. Uvedená láska neposkytuje lidem pouze materiální pomoc, ale také občerstvení pro duši a péči o ni, což bývá často potřebnější než materiální podpora.“ (*Encyklika papeže Benedikta XVI. Bůh je láska, Deus Caritas est* z 25. prosince 2005, 28 b)

Taková láska nás vede k tomu krásnému životu svaté Anežky, ve kterém vidíme oslavu Boha, přijetí jeho kříže, naplnění jeho vůle a službu bližním. Zde je na místě připomenout slova Ježíše: „Amen, pravím vám, cokoli jste učinili jednomu z těchto mých nepatrných bratří, mně jste učinili.“ (srov. Mt 25,40) Toto nasměrování lásky nám dává Otec ve svém Synu, abychom pak skrze dary Ducha mohli správně chápat pravdu o svém životě. Svátá Anežka ukazuje reálný postoj v mnohdy krizových situacích, kdy nechá ve svém srdci promlouvat Boha. V tomto slově pravdy pak dokáže uprostřed svého lidu konat dobro, které směřuje uprostřed našeho času k věčnosti. Na tuto její blízkost i vzor upozorňoval už František kardinál Tomášek před desetiletím duchovní obnovy – velké duchovní obnovy našeho lidu, jež byla v začátku spojena se svatořečením Anežky: „Dobově je nám sice velmi vzdálená, neboť žila před více než 700 lety, avšak svým blízkým životním postojem je nám velmi blízká. Jako dcera českého krále Přemysla Otakara I. měla velké možnosti k tomu, aby konzumně naplňo-

vala svůj život. Anežka si však už ve svém mládí byla velmi dobře vědoma toho, že i nejdelší život člověka zde na zemi uplyne jako mihnutí okamžiku a že až Bůh naši duši povolá k sobě, začne teprve její existence, v níž se už nebude počítat čas. A tato naše existence bude taková, jakou si každý jednotlivý člověk zasloužil svým životem zde na tomto světě.“ (*František kardinál Tomášek a ordináři: Poselství naší blahoslavené Anežky Přemyslovny, II.1, duben 1987*)

Anežka nemyslela na sebe, ale na druhé, aby naplnila lásku Krista. Proto se také stává záchytným bodem tehdejší společnosti, v níž si je plně vědoma, že: „Kdo mnoho dostal, od toho se mnoho očekává, a komu se mnoho svěřílo, od toho se bude víc žádat.“ (srov. Lk 12,48) Tuto odpovědnost nese i skrze dědictví rodů, z nichž pochází, nakolik nesmíme zapomenout, že po otci z dynastie Přemyslovců koluje v jejích žilách krev svatých Václava, Ludmily, po matce z rodu Arpádovců svatých Štěpána I. Uherského, Imricha, Ladislava. Anežčinými současnými a příbuznými jsou svaté Alžběta, Hedvika, Markéta, Kinga a blahoslavená Jolanta. Naše konstatování by mohlo skončit tím, že byla typickým člověkem své doby. Při podrobnějším pohledu na její život, který poznáváme i skrze čtyři listy svaté Kláry, jež se nám dochovaly, vidíme, že tomu tak nebylo.

Anežka byla především služebnicí Páně. Jasně se projevuje její svobodná vůle, ve které poslouchá svého mistra a Pána. A co je důležité, na rozdíl od mnoha jiných na Jeho slova ihned odpovídá. Umět se správně rozhodnout a toto rozhodnutí také naplnit je u mnoha lidí problém. Obavu z dneška a jeho nejistoty nám však pomáhá nést ten, který je cesta, pravda a život, Ježíš. Anežka nejednala v duchu situační etiky, která byla v módě už i v její době, kdy její otec král Přemysl Otakar I. podřídil i vztah k rodině

své politice, ve které hledal mocenský úspěch a nikoli dobro jednotlivců, byť to byli i ti nejbližší. Potýká se s problémy, a přesto se jí nepodlamují kolena, ale jde dál vedena Ježíšem. Tak poznává Jeho milosrdenství, jak nám je přibližuje ve své encyklice papež svatý Jan Pavel II., velký apoštol Božího milosrdenství: „Zásadní poznání Božího milosrdenství a jeho dobrotivé lásky je věčným a nezměrným zdrojem obrácení nejen jako přechodného vnitřního úkonu, ale jako trvalého smýšlení a stavu duše. Kdo totiž takto poznávají Boha, kdo ho tímto způsobem „vidí“, nemohou žít jinak než v neustálém obrácení se k němu. Žijí tedy ve stavu návratu (in statu conversionis), což je zajisté nejhlubší rys putování člověka na zemi (in statu viatoris).“ (*Encyklika papeže sv. Jana Pavla II. O Božím milosrdenství, Dives in Misericordia z 30. listopadu 1980, VII., 13*)

Ve všem, co Anežka konala, viděla neustálou blízkost obrácení, v němž konala stále skutky pokání, ale nezapomínala na lidi kolem sebe. Naše velká světice nám ukazuje hodnoty, na které jsme možná v našich životech zapomněli. Pak není divu, že se naše společnost změnila tím směrem, který jsme možná ani nechtěli.

V jedné mešní písni ke svaté Anežce se zpívá hned v první sloce: „V Čechách se stmívá, víra tu mizí, modlitba hyne i mravy ryzí. Berlu svou vztáhni, znamení kříže, ať všechny Čechy zas k Bohu víže.“ (*text napsala v r. 1930 B. Dlouhá a zhudebnil r. 1988 B. Korejs*). Anežka nám ukazuje na poklad, který je spojen s našimi dějinami, a přesto není založen na momentálním způsobu výkonu moci nebo hospodářské prosperitě. Právě u ní je to o mnoho příkladnější a účinnější, když nás od pozemské vlády přivádí k vládě Boží. Princezna královského rodu se stala služebnicí Krista a těch, kteří jsou mu i tady na zemi co nejbližší. Ona,

rodem z nejvyšších pater společnosti, sama ukazuje, jak ve svém životě jít s Kristem na Kalvárii, pak sestoupit do jeho hrobu, abychom po setkání se Zmrtvýchvstalým mohli povstat k novému životu. Dotknout se a vstoupit do velikonočního tajemství je vrcholem, při němž všechno, co jsme do té doby prožili, bledne. To je poznání Krista a jeho milosrdenství. Toto setkání s Ním, s jeho smrtí a zmrtvýchvstáním, zažíváme ve svátostech, kdy jasně poznáváme, že jsme Božími dětmi, které Bůh miluje. Když jsme účastní tajemství Krista, chceme naplnit jeho blahoslavenství a stáváme se mu podobní, abychom byli svatí, jako je svatý On. Anežka v dnešní době ukazuje jednotlivci, že svatost není vzdálený pojem, ale je velmi blízko člověku, jenž chce opravdu milovat. Papež František nám připomíná: „Je zapotřebí ducha svatosti, který pronikne samotou i službu, niternost i evangelizační nasazení tak, aby každý okamžik byl výrazem lásky prokázané před Božím pohledem. Takto se každý moment stane schůdkem na cestě našeho posvěcování. Neměj strach ze svatosti. Neodejme ti síly, život a radost. Zcela naopak, protože se staneš tím, kým tě zamýšlel Otec, když tě stvořil, a budeš věrný svému vlastnímu bytí.“ (*Apoštolská exhortace papeže Františka Gaudete et exsultate z 19. března 2018, I., 31,32*)

Anežku máme vyobrazenou dnes – třicet let po jejím svatořečení – na mnoha místech; je však důležité, abychom otiskli její obraz, tedy její život, do našich životů. Jen tak se nebudeme podívat nad naší dobou, ale budeme ji přijímat jako čas, v němž máme naplnit slova našeho Pána o jeho lásce. V ní se projevuje naše víra ve Zmrtvýchvstalého, toho Božího beránka, který je znázorňován u Anežčiných nohou. On svým věrným stráží cesty, po nichž jdou, poznávajíc nevyčerpatelnost, ale zároveň i nevyčerpatel-

nost Božího milosrdenství vůči nám lidem. V evangeliích na mnoha místech poznáváme, že Ježíš nejedná tak, jak bychom si představovali. V tom pokračuje i v životech svých věrných, těch, které povolal ke svatosti. Anežka svým životem odpověděla jediným velkým ano. Zanechala nám velký příklad nebát se jít a následovat za všech okolností Boha. Svatý Jan Pavel II., papež, slovan, jenž svatořečil Anežku, nás v této cestě povzbuzuje: „Anežčin život nepatří k bezvýznamným kapitolám vašich dějin. Anežka je přece jedním z posledních a nejkrásnějších květů prastarého vládnoucího rodu Přemyslovců. Ti vstoupili do dějin se svatým Václavem a jeho babičkou svatou Ludmilou, která přijala křest od svatého Metoděje. Tam jsou kořeny vaší národní kultury. To je vaše duchovní totožnost. Strážte si žárlivě toto dědictví, předávejte je neztenčené svým dětem. Kéž vám při tom pomáhá z nebe blahoslavená (svatá) Anežka, tak jako svou přímlovou přispívala už tolika generacím před vámi během pohnuté minulosti vaší vlasti.“ (*List papeže svatého Jana Pavla II. pražskému arcibiskupovi Františku kardinálu Tomáškovi ze dne 2. února 1982*)

Prezident Václav Havel krátce před svou smrtí (18. prosince 2011) napsal: „Milá Anežko, děkujeme Ti za ochrannou ruku, kterou jsi nad námi držela 25. listopadu 1989. Prosím, měj ruku i nadále připravenou, třeba ji ještě budeme potřebovat...“ Kéž se za nás přimlouvá, abychom kráčeli neustále pod Boží ochranou, naplnění jeho milosrdenstvím, které potřebujeme stále.

**P. ThDr. Gabriel Rijad
Mulamuhic, O.Cr., Ph.D.**

administrátor
římskokatolické farnosti Unhošť

(Kresba: Svatá Anežka, Josef Karhan, 1989)

NÁRODNÍ POUŤ DO ŘÍMA

K VÝROČÍ SVATOŘEČENÍ ANEŽKY ČESKÉ

1989–2019

PROGRAM:

- **1. den / pondělí 11. listopadu 2019**
Slavnostní zahájení národní pouti v Římě
 - 15.00 národní mše svatá v bazilice Santa Maria Maggiore
 - 17.30 slavnostní koncert ke cti sv. Anežky a našich národních patronů v kostele Santa Maria degli Angeli e dei Martiri (v těsné blízkosti Termini a nedaleko baziliky S. M. Maggiore).
- **2. den / úterý 12. listopadu 2019**
Den 30. výročí kanonizace sv. Anežky České
 - 10.00 národní mše svatá v bazilice sv. Petra ve Vatikánu společně s biskupy, kněžími a věřícími. Následovat bude společná modlitba u Svatováclavského oltáře v bazilice sv. Petra a v kryptě u sochy sv. Anežky České, kterou Svatý otec František přijal ve Svatém roce milosrdenství jako dar České republiky.
- **3. den / středa 13. listopadu 2019**
 - 9.30 generální audience se Svatým otcem Františkem.
 - 15.00 národní mše svatá v bazilice sv. Jana v Lateránu, při níž bude zakončen program národní pouti. Čeští a moravští biskupové se poté setkají v papežské koleji Nepomucenum s krajany žijícími v zahraničí.

Informace o pouti: recepce@cm-fatima.cz; mobil: 731 646 800,
adresa: Mons. Pavel Dokládál, 569 11, Koclířov 195,
další informace: www.bihk.cz, www.anezka2019.cz

ROZHOVOR S OTCEM KARDINÁLEM DOMINIKEM DUKOU OP

AŽ BUDE ANEŽKA...

✚ Otče kardinále, v úterý 12. listopadu 2019 uběhne třicet let od svatořečení Anežky České. V souvislosti s touto událostí se připomínají slova Tomáše Halíka: „Až bude Anežka svatořečená, bude v Čechách konečně dobře.“ Tomáš Halík tímto parafrázoval slova litoměřického probošta Papouška (z 15. stol.), který to řekl trochu jinak: „Až budou kosti Anežky nalezeny, bude v české zemi dobře.“ Otče kardinále, sametová revoluce, která začala necelý týden po svatořečení Anežky České, byla svým způsobem něco jako „přechod Rudým mořem“. Kde se ale podle vás dnes, po třicetiletém putování, nachází český národ? Je to už ta zaslíbená, vytoužená země?

Vaše otázka mě mile překvapila i tím, že jste nám sdělil tajemství, kým byla ona předpověď o návratu dobrých časů v souvislosti

s kanonizací svaté Anežky v dávných dobách vyslovena. Touha po této kanonizaci prostupuje naší historií. Víme, že kardinál Harrach měl po povodni, která postihla klášter na Františku, určit, která ze dvou ostatkových truhlic je Anežčina. Ale v dalším období se již o těchto truhlicích nic neví. Možná zmizely ve víru třicetileté války nebo jsou ukryty a mohou být třeba jednou objeveny.

O svatořečení sv. Anežky snil už Otec vlasti Karel IV., bylo to velké přání 19. století, předešlým kardinála Schwarzenberga. V 19. století se tato touha naplnila v podobě beatifikace a umístění sv. Anežky na svatováclavské sousoší, které bylo jakousi zhmotnělou touhou naplnit zmíněné proroctví pana probošta Papouška. Také kardinál Beran ve svém dlouhodobém exilu zpracoval životopis sv. Anežky, a byl tedy stále živým postulátorem této kauzy. Na něj pak navazuje i kardinál Tomášek. A můžeme říci, že sametová

revoluce nepřišla tak docela jednoduše, ale je také výsledkem touhy, která se zformovala na moravském Velehradu v roce 1985, kdy byla i podepisována velká petice, aby mohl Svätý otec Velehrad při tomto výročí navštívit. Pak se stala hlavním námětem známého eseje Václava Bendy „Jak dál po Velehradě“, kde vyjádřil touhu po svobodě a odpor proti diktatuře. Sv. Anežka vstupuje i do přípravy procesu, který hledá cestu ke svobodě, a to je Desetiletí duchovní obnovy, kde právě zařazení zemských patronů je dílem profesora Piřhy.

Pak přichází Palachův rok, kdy v lednu probíhají demonstrace nejen u sv. Václava, ale také u sv. Anežky, sv. Vojtěcha, sv. Ludmily a sv. Ivana. Do této řady patří i tzv. Svíčková demonstrace v Bratislavě, protože návrat svobody a kanonizace sv. Anežky se uskutečnily v čase Československé republiky.

Demonstrace 17. listopadu probíhala ve stínu vatikánské kanonizace, protože to byl vůbec historicky první televizní přenos bohoslužby u nás. A na národní, domácí bohoslužbě 25. listopadu v přeplněné katedrále sv. Víta zazněla slova kardinála Tomáška: „Církev stojí na straně národa.“ Řada jejích účastníků se pak vydala na demonstraci na Letenské pláni, kde se s knězem, dnes světcím biskupem Václavem Malým, a s mnohými dalšími pomodlili Otčenáš.

✚ **Vraťme se ještě ke slovům probošta Papouška o kostech sv. Anežky. Nepřispívají slova probošta Papouška nechtěně vzniku určitého alibismu, který ospravedlňuje neangažovanost v životě společnosti? Není to tak trochu jako „až se najde Anežka, tak se udělá pořádek a bude dobře“?**

Nechápal bych, že slova probošta Papouška byla vyjádřením jakési zbožné neaktivity, ale chápu je v souvislosti s významem modlitby

v těžkých chvílích, a to i ve chvílích zápasu. U nás dochází k obnově duchovního života ještě před bělohorským povstáním. V době rekatolizace probíhala velká diskuse, zda postupovat nebo nepostupovat násilnou cestou. Kardinál Harrach a významný teolog františkánského řádu, kapucín Valerian Magni, i staré české duchovní řády – benediktini, cisterciáci a mendikanti, spolu s premonstráty nebyli stoupenci násilné rekatolizace, ale dávali za vzor polský model rekatolizace, který probíhal skutečně misíí. V této

souvislosti si tedy můžeme uvědomit, že takováto proroctví nemusí být chápána jako výzva k nečinnosti, ale naopak k významné činnosti, kterou modlitba je. Všechny velké křesťanské bitvy od Konstantina Velikého až po onu listopadovou demonstraci v roce 1989 provází modlitba.

❖ **Vy, otče kardinále, se také věnujete dějinám. Máte svůj názor, tip nebo tušení, kde by mohly být pozůstatky sv. Anežky?**

Na otázku, kde by mohly být ostatky sv. Anežky, nedokážu opravdu odpovědět, ale vím, že znalkyně Anežského kláštera, paní docentka Soukupová, má určité hypotetické teze, jakým způsobem by ještě bylo možné pátrat. Od druhé světové války se již nepožadují ostatky ke kanonizaci, nechme tedy čas prozřetelnosti, případně i modlitbě místo toho, abychom rozkopávali podzemí našich chrámů. (úsměv)

❖ **Hodně se dnes mluví o krizi víry. Řeší se pokles věřících v kostelech, sekularizace veřejného prostoru, ve kterém často tolerance vůči nevěřícím přerostla v diskriminaci věřících. Někteří mluví o odkřesťanštění Evropy. Jak to vidíte vy? V čem dnes vidíte největší nebezpečí pro víru a život?**

Řekl bych, že jsme se postupně dostali do krize víry tak, jak tomu bylo v historii několikrát. Je to však spíše krize teologie a teologů, mezi ně počítám i moralisty, protože máme nejen etiku, ale i morální teologii. V samotné teologii máme různé školy a já patřím k té, která se hlásí k odkazu sv. Tomáše Akvinského. Ten obě tyto disciplíny, dogmatiku a morální teologii, považuje za jeden soubor, protože spolu souvisí. Morální teologie nevymýšlí praktické principy, ale

vyvozuje z Božího zjevení principy, které mají svůj základ i v lidské přirozenosti.

Vidíme, že na jedné straně církev roste, od Druhého vatikánského koncilu se počet věřících zdvojnásobil. Klesající počty v Evropě jsou dány především demografickou krizí, tedy vymíráním. A tento deficit překrývá už 150 let doplňování obyvatelstva Evropy migrací. Na druhé straně velkým tempem roste v současné době církev v Africe, v Asii, Evropu nahradila také Latinská Amerika. Přičteme-li Severní Ameriku, je to světadíl s největším počtem katolíků na světě.

Víra má svůj určitý racionální základ, tzv. preambula fidei, předpoklady víry, které spočívají na filosoficko-metafyzickém základě. A víra, jak ji chápeme my, je také Boží dar. To by znamenalo, že by pán Bůh dával dnes toho daru méně? (úsměv) Jsme spíše svědky toho, že velká část teologů nahradila pojem teologické víry psychologickými úvahami o víře, o důvodnosti pochybností, namísto toho, abychom se zabývali otázkami interpretace víry, objasnění a hledání určitého vnitřního pojiva mezi světem víry a skutečností, která vychází z našeho pozorování. A tady je právě určitý deficit, někdy i pohodlnost teologie, že se nesnaží o řádný dialog se současným člověkem a s jeho poznáním, to znamená s vědeckými disciplínami. Čtu-li spisy teologů z 13. století, z 16. století a první poloviny 20. století, tak se s tímto úsilím setkávám. Ale dnes často nahrazujeme teologii tzv. teologií narativní, to znamená vyprávěním příběhů a vrácením se do metodiky pouhých historických analogií. Nepokoušíme-li se vysvětlit otázky týkající se člověka, naší víry ve vzkříšení, v posmrtný život a podobně dnešnímu člověku v kontextu jeho poznání vesmíru, poznání mikrokosmu, je stav kritický.

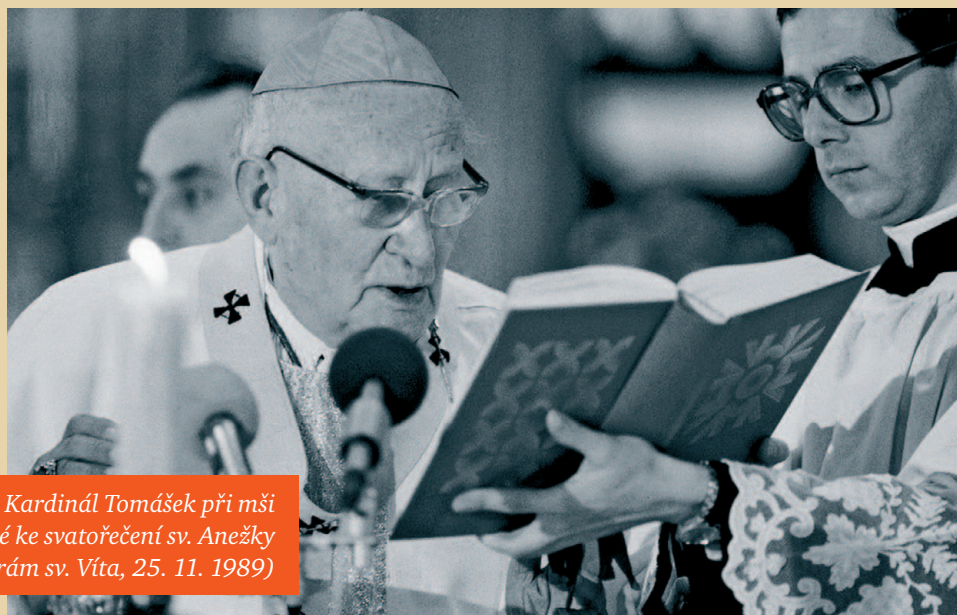
Otázka praxe víry je vždy podmíněna určitými dobovými politickými, ale i technickými možnostmi. Dříve jsme měli pokryté

*12. listopadu 1989
prohlásil papež Jan Pavel II.
Anežku Přemyslovnu za svatou*

Čechy a Moravu sílí chrámů, u kterých byl klérus. Dnes klérus v takovém počtu nemáme, během 20. století opustila církev téměř polovina obyvatel. Po první světové válce se téměř čtvrtina Čechů – nikoli obyvatel Československa – stala členy československé církve. Pak došlo k odsunu občanů německého jazyka, to byla druhá čtvrtina. A v některých diecézích, jako Litoměřice, šlo o téměř 70 % kněží, v pražské arcidiecézi kolem 40 %. A uvědomme si, kolik kněží se nevrátilo z vězení a z koncentračních táborů druhé světové války. Přichází dvě vlny emigrace – 1948 a 1968 a po těchto událostech jsme znovu ztratili velký počet věřících, ale i kněží, kteří hledali záchranu svého života. Pak tu byla velká výluka, protože dvě třetiny kněží prošly perzekucními tábory, ať už to bylo PTP nebo přímo vězení. Kláštery byly uzavřeny a v generaci mých duchovních otců byste těžko hledal kněze, který nebyl ve vězení, v PTP nebo nějakém tzv. soustředovacím táboře.

Obnova po roce 1989 se jistým způsobem podařila, ovšem máme tu další kritický moment, a tím je totální pokles demografie. Já pocházím z generace, kdy ve školní třídě bývalo 40–45 žáků. Dnes máme školy, které jako celek mají 17 žáků. Polovina škol na venkově byla uzavřena. Rozdíl v návštěvnosti bohoslužeb je tedy veliký, ale posledních 15 let je ten počet stabilní. Navíc máme sčítání jen jednu neděli, což je statisticky neadekvátní, nekompetentní. V některých kostelích se koná bohoslužba jednou za 14 dní, v některých kostelích jednou za měsíc. Pak jsou lidé, kteří se účastní bohoslužby v nemocnicích, domech seniorů nebo třeba věznicích, kde se bohoslužby konají nepravidelně nebo pouze ve všední dny. Ale i to jsou praktikující. Navíc v některých kostelích se sčítání nekonalo. Vatikánský statistický úřad proto přidává 25 % těch, kteří se z jakýchkoli důvodů (nemoci, únavy, pracovních povinností, dovolené...) v ten konkrétní den bohoslužby neúčastnili. Hovoříme-li

*Kardinál Tomášek při mši
svaté ke svatořečení sv. Anežky
(chrám sv. Víta, 25. 11. 1989)*

tedy o krizi víry, měli bychom všechny tyto skutečnosti reflektovat v plné šíři.

✚ Když sv. Anežka viděla utrpení a nemoci, založila nemocnici a snažila se reagovat na potřeby a problémy lidí. Mnozí lidé tuto pomoc hledali a využívali. Dnes jsou při pohledu na stav společnosti také patrné konkrétní nezdravé jevy. Tyto jevy a problémy se ale, bohužel, často buď popírají, nebo se snaží řešit špatným způsobem, který nevede k uzdravení světa. Věřící přitom v tomto světě žijí a „nemoci světa“ je konkrétně ovlivňují. Jaký postoj by měli křesťané zaujmout vůči světu a lidem? Jak zachovat svou křesťanskou identitu a jak být dnes „solí“ a „světlem“?

Svatá Anežka patří ke století, ve kterém se zrodila západní civilizace. Je to století katedrál, univerzit a špitálů. Tehdy se tedy mimo jiné zrodila i zdravotní a sociální síť, kterou vytvářely převážně ženy 13. století, ať je to sv.

Anežka, sv. Zdislava, sv. Alžběta Durynská, sv. Hedvika z Andechs, sv. Kinga a mohli bychom jmenovat další. K dnešním lidem je potřeba přistupovat podle slov Pána Ježíše, která rozšiřují zlaté antické pravidlo a říkají: „Cokoli jste učinili jednomu z nejmenších...“, to znamená ne nejmenším na výšku (úsměv), ale společensky, ekonomicky, „...mně jste učinili“. A to je postoj skutečného křesťana, který nezabouchne dveře za světem, ale ví, že na základě svých možností a svých kapacit jde a pomáhá. Proto se v církvi vytvořily celé komunity, které se věnují nejen vzdělávacím a duchovním potřebám lidí, ale též potřebám tělesným. Spása člověka je spása bytosti, která není pouhým duchem, duší, ale má také tělo, čili je to komplexní pomoc a komplexní záchrana. Jenom bychom stále měli mít na mysli to, jak vytvořit i určité prostředí, ve kterém se mohou zrodit tato povolání. Ta se nezrodí, pokud budeme jen verbovat, ale když vytvoříme teologické předpoklady pro tento postoj.

✚ **Kdybyste se dnes mohl osobně setkat se sv. Anežkou, co byste jí s radostí ukázal jako plod minulých třiceti let a za co byste ji prosil?**

Historici nemají rádi podobné hypotetické otázky, nicméně přistoupím na takto vizionářskou rovinu: především bych jí poděkoval, protože od její kanonizace se církev v naší zemi opět postavila na nohy. Máme svou charitativní službu, kterou ona vykresala téměř z nuly. Navštívil jsem některá tato zařízení a měl jsem pocit, že jsem v lazaretu první světové války, po všech stránkách. Poděkoval bych jí i za církevní školy, které by měly být vlajkovou lodí katecheze. Zde bych jí poprosil, aby poněkud zvedla svůj hlas, protože sv. Anežka nebyla taková nějaká tichá, hodná sestřička. Víme, že když došlo k boji mezi otcem a synem, tak oběma

nařídila pokleknout a zopakovala jim korunovaci, kde Přemysl Otakar musel slíbit otcí poslušnost. Čili i nám by sv. Anežka měla připomenout nejen naše sliby a vyzvat nás, abychom vzali rozum do hrsti a uvědomili si, že nebudeme-li jednat rozumně, tak se nám bude vše drolit pod rukama. A to je proto, že se domníváme, že člověk je bytost pouze zážitková, emocionální a že nemusí ani přemýšlet, ani přiložit ruku k dílu. Ovšem počítat všechno nezmůže, tzv. umělá inteligence bude vždy několik kroků za lidskou inteligencí, nikdy ji nepředběhne. Vždycky v ní bude jen to, co do ní lidská inteligence vložila. A nebude mít, neměla by nikdy mít plnou zodpovědnost. Asi to bych sv. Anežce řekl, ale především bych jí poděkoval.

Děkuji za rozhovor.

P. Wojciech Zubkowicz SAC

EXERCICIE LECTIO DIVINA

■ *Misijní cesta Barnabáše a Pavla*
25.–28. 10. 2019 / Stojanov, Velehrad

Podrobné informace a přihlášky: www.lectiodivina.cz, mob. 739 002 737

SLAVKOVICE 2008–2018

Podpořte projekt a pořídte si knihu o poutním místě ve Slavkovicích. **Knihu neprodáváme, cena není stanovena. Bude to váš dar na projekt stavby zázemí pro Centrum BM ve Slavkovicích.** Pokud o knihu máte zájem, kontaktujte nás na tel. čísle 566 502 850, 774 521 531 nebo emailem: objednavky@apostol.cz *Otcové pallotini*

Cesta dvanácti kroků

(Pokračování z minulého čísla)

II. část: krok 7–12

SEDMÝ KROK

Pokorně jsme Ho požádali, aby naše nedostatky odstranil.

Na první pohled se může zdát, že u sedmého kroku není potřeba nic dělat. U šestého kroku přece člověk zpracovával své vady. V sedmém jenom prosí Boha, aby tyto vady odstranil. U sedmého kroku jsou ale důležité tři věci. Za prvé: člověk prosí Boha v pokoře. Pokora je velmi vzácná věc, se kterou má závislý člověk většinou veliký problém. Pokora znamená, že se člověk pokořuje. Sice pracoval na svých vadách, ale vidí, že je v něm tolik pudů, emocí, problémů a nepořádku, že mu nezbyvá nic jiného, než jít k Bohu a říct: „Bože, prosím, pomoz mi.“ Co znamená „pomoz“? „Kdysi,“ říká prof. Osiatyňský, „jsem si myslel, že Bůh vady vezme a ty zmizí a už nebudou. Ale jeden můj známý mi to říkal trochu jinak. Slova „odstranil nedostatky“ pochopil tak, jako by vystupoval cestou na horu a na této cestě potkával překážky, které mu toto jeho vystupování ztěžují. Prosí tedy Boha, ať tyto překážky odstraní. Ale on sám má přece jít dál, nadále má vystupovat, má se snažit, dělat svou část práce, vynaložit úsilí. Je možné, že některé překážky se zase objeví na další etapě. Není potřeba se vracet k začátku, ale pokračovat. Až překážka nastane, znova prosit Boha, ať ji odstraní.“ „Odstranit“ neznamená, že překážka zmizí, ale že se „odsune“ tak, že to umožní projít a jít dál.

Jako kdybychom padlý strom odsunuli na stranu cesty a mohli projít dál.

Cesta 12 kroků se na první pohled může zdát abstraktní teorií, každý krok lze ale konkretizovat pro praxi života. U sedmého kroku lze nedostatky svým způsobem ztožňovat s pokušením. Sedmý krok, mimo jiné, učí zacházet s pokušením, které dříve nebo později přijde. Podstatou 12 kroků je, aby člověk v okamžiku, kdy přijde myšlenka vrátit se k závislému chování, nediskutoval s touto myšlenkou, ale uměl s ní zacházet. Podobně jako by neměl diskutovat s pokušením, ale prosit Boha o pomoc: „Nechci s tím diskutovat, prosím, vezmi to, odstraň to z mé cesty, ať můžu jít dál.“ V takových chvílích je pro člověka dobré, aby si uvědomil, o co všechno už kdysi přišel a o co může přijít, pokud bude své jednání zakládat jen na sobě a s pokušením diskutovat.

OSMÝ KROK

Sepsali jsme listinu všech lidí, kterým jsme ublížili, a dospěli jsme k ochotě jim to nahradit.

Šestý a sedmý krok pomáhá člověku, který se uzdravuje ze závislosti, aspoň trochu udělat pořádek sám se sebou. Pomáhá naučit se reagovat na život bez pocitu viny, lítosti, bez snižování své vlastní hodnoty. Aby byl uzdravující se závislý člověk schopen žít svůj život v úctě k sobě samému a ostatním (a s úctou ostatních), musí se vypořádat se svou minulostí. S tím, co dělal a co je pro něj dnes už neakceptovatelné. Proto jsou kroky osmý a devátý.

Osmý krok je nejvíce vzdálený od chápání závislosti jako nemoci. Uvědomme si

totíž, co by to mohlo způsobit, kdybychom se u tohoto kroku drželi pojetí závislosti coby nemoci. Někdy na začátku uzdravování se závislý člověk podíval na obrovská utrpení a problémy, které způsobil lidem. A v tom okamžiku přijde nějaký jiný závislý nebo třeba terapeut a řekne člověku smutnému ze své minulosti: „Ano, to všechno jsi sice dělal, ale udělala to nemoc, která je v tobě.“ V podstatě by bylo možné se tímto způsobem oprostit od veškeré viny na úkor nemoci. Nemoc může přece občas osvobodit od viny i v situaci, kdy je skutek trestný čin.

Neosvobozuje ale od morální zodpovědnosti. Přichází chvíle, kdy je potřeba přijmout odpovědnost za své dávné skutky a svou minulost. Je potřeba udělat seznam křivd, které člověk spáchal. Možná, že je to těžší než čtvrtý krok (morální inventura), kdy člověk měl zmapovat své chování. U osmého kroku se má podívat na křivdy, které jeho chování způsobilo, a to bez ospravedlňování se. Velkým pokušením je při tom přehazovat vinu na ostatní, na okolí, situaci, svět. Stavět se do role oběti. Člověk nemá přece sestavit seznam křivd, které ostatní udělali jemu, ale které on udělal ostatním.

Nápovědou, jak tento seznam udělat, je pocit křivdy. Většinou když člověk vůči někomu cítí zášť a má pocit křivdy, může to nasvědčovat tomu, že sám nějakým způsobem nebyl vůči tomu člověku nebo lidem v pořádku. V podstatě, že vše bylo opačně: člověk se cítí uražen, ale to on urazil. Někdy třeba i tím, že záviděl, žárlil. Často si člověk může také všimnout, že pokud ho nějaké chování ostatních vyvádí z míry, může to být signál, že s tím má on sám problém, ale schovává to sám před sebou a vidí to jen u ostatních. Jde o to, aby člověk uviděl křivdy, které udělal ostatním, i přes všechny křivdy, které ostatní udělali jemu.

Pro osmý krok je velmi přínosné se hluboce zamyslet nad smyslem podobenství o marnotratném synu. Často se toto podobenství zužuje do tvrzení, že otec odpouští synovi. Je potřeba si ale všimnout, že to není vše. Otcovo odpuštění neosvobozuje mladšího syna od zodpovědnosti za jeho skutky a má konkrétní důsledky. Když přijde starší syn a stěžuje si otcí, že tak vřele přijímá marnotratného syna, otec mu připomíná, že celé otcovo dědictví patří staršímu synu. Mladší syn si už přece svou část vzal a teď ji nedostává znova, podruhé. Sám tomu rozuměl a přiznal to, když se vracel. Uznal přece, že bude muset nést důsledky svého jednání (souhlasil být jedním z nádeníků svého otce). Není jiná cesta, než sepsat seznam křivd a zadostiučinit těm, kterých se to týká.

DEVÁTÝ KROK

Provedli jsme nápravu ve všech případech, kdy to situace dovolila, s výjimkou toho, kdy by to počínání jim nebo jiným uškodilo.

Devátý krok radí uzdravujícímu se člověku osobně zadostiučinit všem, kterým nějak ublížil. Zadostiučinit není totéž co odprosit a poprosit za odpuštění. Velmi

často dochází právě k takovému nedorozumění. Někdo na začátku cesty uzdravování řekne: „Tak já teď půjdu ke všem, kterým jsem ublížil, a poprosím je o odpuštění.“ Problém je, že když člověk prosí za odpuštění, je to proto, aby se on potom cítil lépe. Zadostiučinění je ale proto, aby se cítil lépe ten, komu má být zadostiučiněno. Člověk, kterému se má zadostiučinit, nemusí přitom zadostiučinění přijmout. Proto ten, kdo se snaží zadostiučinit, potřebuje pokoru, aby s tím počítal a v případě potřeby to přijal.

Zadostiučinění předpokládá, že člověk nejprve uzná svou vinu. Potom přizná křivdu, kterou způsobil, a následně přijde k tomu, komu chce zadostiučinit, a zeptá se, jak může zadostiučinit (zda existuje něco, co pro toho druhého může udělat). Jsou známy případy, kdy zadostiučinění nebylo hned přijato. Většinou ale už samotný pokus o zadostiučinění „rozpouští ledy“ mezi lidmi a umožňuje navázat vztahy.

Zadostiučinění by mělo být osobní. Je potřeba jít osobně ke konkrétnímu člověku, poprosit za odpuštění a zeptat se, jak lze zadostiučinit. Osobní zadostiučinění ale není vždy možné. Stane se třeba, že dotyčný už zemřel. Jsou také situace, že kdyby se to téma otevřelo, mohlo by dojít k dalšímu zranění a křivdě. Tady je druhá část devátého kroku: „s výjimkou, kdy by toto počínání jim nebo jiným uškodilo“. Nikdo nemůže proto, aby získal odpuštění a zadostiučinil, znova lidem křivdit a zraňovat je. Nelze např. jít za manželem manželky, se kterou člověk manžela zradil, a prosit manžela, aby přijal zadostiučinění. Takto by došlo znova k bolestným situacím. Naštěstí existuje něco jako zadostiučinění nepřímé. Spočívá v tom, že člověk, který křivdil např. ženě, poprosí jiné ženy, aby jim mohl říct o své vině, odprosít a zadostiučinit. Většinou to funguje, i když ne tak dobře jako osobní zadostiučinění.

Zadostiučinění umožňuje vyrovnat účty s vlastní minulostí a začít opravdový život. Devátým krokem končí vypořádávání se uzdravujícího se člověka se svou minulostí. Od této chvíle se člověk může dívat ostatním lidem do očí. Může žít svůj život tak, jak vždy chtěl, a jeho minulost (i když nezmizí) mu už nevadí a nepřekáží. U anonymních alkoholiků jsou s cestou 12 kroků spojené přísliby. Jeden z těchto příslibů říká: „Přestaneme litovat minulosti a budeme si přát za ní zavřít dveře.“ Minulost je součástí lidského života. Minulost, se kterou se člověk vyrovnal, není prokletím. Naopak, stává se zdrojem zkušeností i pro ostatní.

DESÁTÝ KROK

Pokračovali jsme v provádění osobní inventury, a když jsme chybovali, pohotově jsme se přiznali.

Devět předchozích kroků umožnilo závislému člověku vyrovnat se se svou minulostí. Teď zbývají tři kroky, které učí, jak žít každodenní život. To se musí každý závislý učit. Učí se zacházet se svými emocemi, tvořit dobré, zralé vztahy s ostatními, plnit úkoly a povinnosti apod. A jelikož se člověk často učí vlastními chybami, je potřeba pokračovat v každodenní osobní inventuře. Nejlepší je dělat to večer, ale neznamená to, že by se to nemohlo nebo někdy nemělo dělat i během dne. Když se večer člověk podívá na celý den, může si všimnout, zda bylo něco, co v něm probudilo silné emoce a vyvedlo ho z míry. Zda bylo něco, čeho litoval nebo lituje. Důležité je přiznat se hned k chybám a co nejrychleji zkusit zadostiučinit. Možná je potřeba někomu zavolat, popovídat si s někým, nahradit škodu. Jde o to, aby se tyto problémy nekumulovaly a nezatěžovaly život člověka. Jinak by se mohlo stát, že pokazí jeho náladu a postupně, skrze pocit

viny, zlost apod., ho mohou vést k závislému chování. Velmi důležitou roli u tohoto kroku hraje poctivost. Té se závislý učil pomocí předchozích kroků.

U desátého kroku velmi pomáhá deníček citů. Jedná se o to, aby si člověk, pokud silný cit přijde, uvědomil, co prožívá, a potom si poznamenal (během dne nebo večer), které city v něm zůstaly a na které si pamatuje. Samozřejmě si nejde zapsat všechno. Během dne toho člověk prožívá hodně a „citové počasí“ se mění někdy opravdu rychle. Nejde tedy o to, očíslovat a poznamenat všechny „mraky“, ale spíš zaregistrovat silnější „výkyvy počasí“. Třeba jako blesk, netypický jev apod. Nejde přitom jen o sílu citu, ale zda ve mně nějak „uvízl“, takže na to stále myslím.

Je dobré si poznamenat, za jakých okolností cit vznikl, protože tímto způsobem budeme schopní postupně své city ovlivňovat. Prof. Osiatyński doporučuje nerozdělovat city na příliš mnoho pojmů a kategorií, aby se v tom člověk neztratil. On sám používal sedm: smutek, samota, strach, zlost, pocit studu, pocit viny a radost (pro vyjádření veškerých pozitivních citů). Když člověk vede deníček citů, měl by vyškrtnout ze svého slovníku slova: „protože“, „poně-

vadž“, „jelikož“. Zajímavě o tom vyprávěl na svém příkladu prof. Osiatyński: „Vedl jsem deníček citů a jednoho dne jsem napsal: Pocítil jsem zlost, protože manželka si vzala auto.“ Když jsem to přečetl mému supervizorovi, ten mě zastavil: „A jak jsi zjistil, že si manželka vzala auto?“ „Když jsem se probudil, podíval jsem se z okna a auto tam nebylo. A já musel rychle někam jet. Každý by se zlobil.“ Můj supervizor namítl: „Nikoliv každý. Někdo by třeba pocítil starost, kde je auto a manželka, a co se stalo. Někdo by měl radost, že když není auto, může ještě spát. Ty jsi ale pocítil zlost. Je to proto, že mezi tím, kdy jsi uviděl, že tam auto není, a tím, kdy jsi pocítil zlost, sis pomyslel: Jak si mohla dovolit vzít auto? A tím jsi zlost „vyprodukoval“. Klíčové tady bylo slovo „protože“ si vzala auto. Vyhod' podobná slova ze svého citového života. Podobná slova jsou důležitá v běžném životě, vědě – tam, kde hledáme příčiny.“ Když se člověk zamyslí, může zjistit, že opravdu většinu svých citů tvoří sám. Prožívá konkrétní emoci ne proto, že se nějaká situace opravdu odehrála, ale proto, že si myslel, že tomu tak je. V deníčku citů by proto člověk měl poznamenávat ne to, **proč** něco cítil, ale **kdy**. S tím potom může pracovat. Prof. Osiatyński o tom dále vyprávěl: „Po nějaké době, kdy jsem pokračoval v deníčku citů, jsem začal červenou barvou zvýrazňovat city, kdy jsem se necítil dobře (zlost, strach apod.), a zelenou barvou ty, kdy mi bylo dobře. Najednou jsem si všiml, že toto je můj nejlepší rádce. Že pokud se chci cítit dobře, mám dělat to, co „produkuje“ zelené city, a pokud se chci cítit špatně, stačí, když budu dělat to, co „produkuje“ červené city. Uvědomil jsem si, že můžu zmenšovat počet červených citů a zvyšovat počet zelených. Tímto způsobem, skrze změnu chování, můžu pozitivně ovlivňovat svůj emocionální

život. To ale není vše. Deníček citů mi také ukázal, že program 12 kroků to je program střízlivého života ve shodě se sebou samým. Mám jednat tak, abych svými myšlenkami a skutky v sobě probouzel city, se kterými je mi dobře, nikoliv takové, se kterými je mi špatně. To se lze naučit a k tomu slouží desátý krok.

JEDENÁCTÝ KROK

Pomocí modlitby a meditace jsme zdokonalovali svůj vědomý styk s Bohem, jak jsme Ho chápali my, a modlili se pouze za to, aby se nám dostalo poznání Jeho vůle a síly ji uskutečnit.

Krok jedenáctý učí umění každodenní spirituality. Cesta 12 kroků je duchovní program a jeho základem je třetí krok, ve kterém člověk svěruje svou vůli a svůj život Bohu. Jedenáctý krok učí neustále tento úkon svěření se a odevzdání Bohu opakovat a prohlubovat skrze modlitbu a meditaci.

Modlitba je pro závislého člověka náročná věc. Je to totiž prosba. Velmi nebezpečné je prosit Boha o konkrétní věci. Daleko lepší a bezpečnější je prosit Boha o ochranu a sílu k práci nad sebou. Je dobře při modlitbě „Otče náš“, při slovech „buď vůle tvá“, přidat „nikoliv má“. Modlitba, pokud bude prosbou o sílu pro uskutečňování Boží vůle, určitě přinese plody.

Dalším prostředkem je meditace. Základem meditace je ztišit se. Svým způsobem je to taková každodenní „Koperníková revoluce“, která spočívá v otočení vzájemného vztahu mezi zemí (světem a lidmi) a „sluncem“, kterým je moje „já – ego“. Odsunutí sebe sama z centra světa a uvědomění si toho, že není středem vesmíru, pomáhá člověku získat odstup od světa a umožňuje mu odpočinout si od tíhy světa. Dobré jsou meditační texty, někdy stačí

krátké podněty, myšlenky, které pomáhají přesměrovat myšlenky člověka z každodenních starostí k univerzálním hodnotám, duchovní oblasti apod. Zajímavé je, že člověk může často v takových knížkách najít odpovědi na problémy, které zrovna řeší a prožívá. Prof. Osiatyński k tomu říká: „Zdá se mi, že tomu tak je proto, že každý člověk má ve skutečnosti jen čtyři problémy. Tyto problémy mohou mít různou podobu, ale v podstatě se týkají těchto čtyř oblastí: postoj k vlastní hodnotě, zacházení s emocemi (zvlášť se zlostí a strachem), problémy se vztahy k ostatním lidem a problémy se vztahem k Bohu.“ Podle prof. Osiatyńského jedenáctý krok učí „nosit svět jako volný šat“. Říká, že i v těch chvílích, kdy na povrchu našeho života něco hoří, bublá a je nám těžko, je dobré si pamatovat, že nepřilíš hluboko pod tímto povrchem je klid, ticho a transcendentní hloubka, do které lze sestoupit a znova najít klid. K tomu sestupování do této hloubky slouží meditace a modlitba. „Pomocí modlitby a meditace jsem schopen se každé ráno učit do této hloubky sestupovat a tím získávám odstup od všech bouří každodenního života,“ říká prof. Osiatyński.

DVANÁCTÝ KROK

Výsledkem těchto kroků bylo, že jsme se duchovně probudili a v důsledku toho jsme projevíli snahu předávat toto poselství ostatním a uplatňovat tyto principy ve všech našich záležitostech.

Dvanáctý krok zase vede uzdravujícího se člověka ven, k ostatním lidem. V pátém kroku člověk poprvé šel k druhým vyznat se ze svého života. U devátého kroku šel zadostiučinit. Teď jde k ostatním s pozitivním poselstvím. Je poslán nést poselství o uzdravení ostatním závislým, zvlášť těm, kteří ještě trpí. Je příznačné, že u jednotlivých popisů

12 kroků se používá množné číslo a minulý, dokonavý čas. Je to proto, že cesta 12 kroků není teorií, ale společnou zkušeností mnoha milionů osob, které tuto cestu už podstoupili. A funguje to. Není to ale souhrn příkazů nebo zákazů. Je to doporučení, které vyrůstá ze zkušeností. „Chceš to, co máme my?“, ptají se tito lidé závislého člověka, „ukážeme ti, co jsme dělali, abychom toho dosáhli“.

Jak se poselství předává? Nejúčinnější je, když poselství nese závislému závislý, který podstoupil cestu 12 kroků a je strážlivý. Ten totiž, kdo předává poselství, by neměl moralizovat, poučovat, odsuzovat. Měl by vyprávět o tom, co dělal v době, kdy např. pil nebo jiným způsobem podléhal závislosti, co se dělo v něm a kolem něj. Co udělal, že dnes už nepije nebo nepokračuje v závislém chování. A jak se dnes jeho život změnil. Zásadní je říct závislému člověku právě o své **vlastní** zkušenosti. Nevyprávět o škodlivosti pití, ale o tom, co člověk sám cítil, když pil. Pokud si se závislým někdo takový sedne a řekne: „Měl jsem pocit viny. Každé ráno jsem se probouzel se strachem, styděl jsem se a zlobil se na sebe a na svět“, je naděje, že se závislý člověk, který to poslouchá, najednou probudí. Řekne si v srdci: „Počkat, já se přece cítím podobně nebo stejně. Možná ho vyslechnu.“ Jde totiž o to, že **předávání poselství se neuskutečňuje rozumovou cestou**, skrze chápání, ale skrze ztotožnění s city a emocemi. Lze tedy říct, že je to spíš cesta srdce. Na základě identifikace s city a emocemi vzniká zvědavost, určitá vazba a naděje. Závislý člověk, který trpí a pokračuje v závislém chování, nemá ještě totiž naději. Moralizování, odsuzování, prikazování – nic z toho naději neprobouzí.

Poselství nese člověk, který prošel cestou 12 kroků a v důsledku toho se „duchovně probudil“. Nechat jakéhokoliv závislého chování – to je opravdu velká vnitřní revoluce v člověku. Tato revoluce vyžaduje velikou změnu

sebehodnocení a způsobu myšlení. A to chce čas a práci. Proto je důležité, aby člověk nejprve sám prošel cestou 12 kroků, a teprve potom může účinně dělat průvodce ostatním. Na začátku cesty 12 kroků např. alkoholik může druhému přece říct jen o tom, jak pil, nikoliv o tom, jak strážlivěl, protože tato cesta je teprve před ním.

Na závěr je dobré ještě doplnit, že když vznikl program 12 kroků, byly dva názory na zkušenost „duchovního probouzení“. Jeden říkal, že „duchovní probouzení“ je nutné na začátku cesty, druhý, že je to plod cesty 12 kroků. Vyhrál ten druhý názor. Proto se dnes těm, kdo chtějí podstoupit cestu 12 kroků, na začátku cesty nedávají žádné podmínky kromě jediné: touha přestat pokračovat v závislém chování. Pokud člověk podstoupí cestu 12 kroků a potom žije svůj život dle pravidel 12 kroků a ve všech svých záležitostech nelže Bohu, světu a – to je nejdůležitější – sám sobě, dosáhne cíle. Extrémně důležitá je upřímnost vůči sobě samému. Zkušenost anonymních alkoholiků to vyjadřuje takto: „Zřídka kdy jsme viděli člověka selhat, pokud důsledně následoval naši cestu. Jestliže se někdo nedokáže uzdravit, pak je to člověk, který se nechce nebo nemůže zcela podřídit tomuto jednoduchému programu. Obvykle jsou to muži a ženy, kteří jsou od narození neschopní být upřímní sami k sobě.“ Cesta 12 kroků má z tohoto pohledu za cíl osvobodit člověka od lži a způsobit, aby člověk žil svůj život v pravdě. Aby sám sobě nelhal. Neznamená to, že život bude snadný. Je to stále „cesta vystupování na horu“. Pohled z této hory je ale opravdu krásný.

KORUNKA K BOŽÍMU MILOSRDENSTVÍ

„...Tato modlitba je na usmíření mého hněvu...
nejprve se pomodlíš jednou

Otčenáš, Zdrávas Maria a Věřím v Boha,
potom budeš na zrnkách Otčenáše říkat

tato slova:

**Věčný Otče, obětují ti tělo a krev,
duši i božství tvého nejmilejšího**

Syna a našeho Pána Ježíše Krista,

na smír za hříchy naše i celého světa;

na zrnkách Zdrávasu budeš říkat tato slova:

**Pro jeho bolestné utrpení buď milosrdný
k nám i k celému světu.**

Na závěr se pomodlíš třikrát:

**Svatý Bože, Svátý Silný, Svátý Nesmrtelný,
smiluj se nad námi a nad celým světem.“**

(Den. 476)

KONGREGACE SESTER MATKY BOŽÍHO MILOSRDENSTVÍ,

v níž žila a zemřela sv. sestra Faustyna

Tajemství Božího milosrdenství hlásáme
svědectvím života v duchu důvěry v Boha
a milosrdenství k bližním. Jdeme cestou
milosrdenství (zvláště vůči děvčatům a ženám
potřebujícím morální obnovu), slova (hlásání
poselství milosrdenství, formace apoštolů
Božího milosrdenství) a modlitby.

NOVICIÁT ul. Siostry Faustyny 3,
30-420 Kraków, Polsko

**KOMUNITA
V ČESKÉ REPUBLICCE**

Štefánikova 952,
544 01 Dvůr Králové n/L.

KORUNKA S RADIEM PROGLAS

Společně s Radiem Proglas
zveme všechny ctitele Božího
milosrdenství k modlitbě Korunky
k Božímu milosrdenství.

Každý pátek po 15.00 hod.
(kromě prvních pátků v měsíci)
se modlitba Korunky živě vysílá
z kostela Božího milosrdenství
a sv. Faustyny ve Slavkovicích.

Ve zjevení sv. sestře Faustyně
Pán Ježíš slíbil:

**„Skrze modlitbu této Korunky dám
rád všechno, o co mě budou prosit.“**
(Den. 1541)

Řekněte svým známým, zvláště
starším, nemocným a trpícím lidem,
že se mohou připojit ke společné
modlitbě Korunky prostřednictvím
Radia Proglas.

**Těšíme se na vás a na všechny, kdo
společně s námi budou vyprošovat
Boží milosrdenství pro nás všechny
a pro celý svět.** *Otcové pallotini*

**BUDETE
MÝMI
SVĚDKY**

BLAHOSLAVENÝ RICHARD HENKES SAC

V neděli 15. září 2019 se v německém Limburgu uskutečnilo blahořečení otce Richarda Henkese, kněze z řádu pallotínů. Otec Richard působil během druhé světové války na území ostravsko-opavské diecéze a v roce 1945 zemřel v koncentračním táboře v Dachau. Mši svatě předsedal kardinál Kurt Koch za účasti mnoha kněží a věřících nejen z Německa, ale také z ČR a dalších zemí.

Otec Richard žil konkrétní život v konkrétní době. Církev nám otce Richarda ukazuje a připomíná také v konkrétní době. Věříme, že Bůh řídí dějiny a nejlépe ví, jaké vzory v jaké době církev a svět nejvíce potřebuje. Otec Richard k nám dnes přichází jako mučedník lásky k bližnímu. V době, která někdy může připomínat slova sv. Pavla z listu Timoteovi: „Věz, že v posledních dnech nastanou zlé časy. Lidé budou sobečtí, chamtiví, chvástavi, domýšliví, budou se rouhat, nebudou poslouchat rodiče, budou nevděční, bezbožní, bez lásky, nesmiřitelní, pomlouvační, nevázaní, hrubí, hroší, hroší k dobrému, zrádci, bezhlaví, nadutí, budou mít raději rozkoš než Boha, budou se tvářit jako zbožní, ale svým jednáním to budou popírat. A všichni, kdo chtějí zbožně žít v Kristu Ježíši, zakusí pronásledování.“ (srov. 2 Tm 3, 1–5. 12)

Když byl otec Richard v koncentračním táboře, povzbuzoval spoluvězně, ať utrpení přijmou z lásky ke Kristu, a tím je promění v bohoslužbu, v duchu důvěry a odevzdanosti Bohu. Taková slova byla potřebná, protože mnozí vězni si mysleli, že jsou to jejich poslední, zlé dny. Na příkladu otce

Richarda dnes ale vidíme, že láska je silnější než smrt. Za všech okolností a v každé době. Otec Richard pro nás však není jen vzorem obětavé lásky a svědkem pravdy, že i v těch nejhorších chvílích může člověk jít proti proudu nenávisti. Je pro nás také šancí a pomocí, protože se za nás může u Boha přimlouvat.

Blahoslavený otce Richarde – pros za nás, ať nevychladne naše láska ke Kristu a nevyhoří naše láska k bližním!

Ostatky otce Henkese

Otec Richard Henkes zemřel v koncentračním táboře v Dachau 22. února 1945 a jeho tělo bylo spaleno v krematoriu. Po spalení těla se povedlo zajistit popel. Díky tomu se urna s popelem přibližně měsíc po skončení války (7. června 1945) dostala k pallotínům do Limburku. Ti ji společně s rodinou otce Henkese slavnostně uložili na zdejším klášterním hřbitově. Bylo to zrovna v době 20. výročí přímiční mše sv. otce Henkese.

Dle církevních pravidel by při blahořečení měly být připraveny také relikvie. Proto se za účasti limburského biskupa Mons. Georga Bätzinga a generálního postulátora otců pallotínů P. Adama Golce SAC konala 30. dubna 2019 v Limburku exhumace ostatků Richarda Henkese. Po vybrání a zapečetění byly ostatky až do blahořečení v depozitáři biskupství. Poté byly umístěny v pallotinském kostele Panny Marie.

-red-

NA APOŠTOLSKÝCH CESTÁCH

„JAKO OTEC POSLAL MNE, TAK I JÁ POSÍLÁM VÁS“

Ve dnech 20.–27. července 2019 se uskutečnila pěší pouť k Božímu milosrdenství. Heslem pouti byla slova Ježíše: „Jako Otec poslal mne, tak i já posílám vás.“ (J 20,21). Do Slavkovic připutovalo 228 poutníků. Přišli z Fulneku (60), Prahy (30), Hodonína (46), Českých Budějovic (37), Mladé Boleslavi (31) a podruhé také z Mezilesí v Polsku (24). Poutí uzavřelo setkání poutníků. Po příchodu všech proudů v pátek odpoledne se konala mše svatá, kterou přenášelo Radio Proglas. Kazatel, provinciál pallotinů z Varšavy, otec Zenon Hanas SAC, zdůraznil potřebu předávat víru a svědčit

o Kristu. Setkání pokračovalo večerním programem, v rámci kterého zazněla svědectví a společné zpívání. Po celou noc z pátku na sobotu byla možnost adorat Pána Ježíše v rámci Nikodémovy noci. V sobotu ráno program pokračoval filmem o P. Richardu Henkesovi, knězi z řádů pallotinů, který bude v září blahorečen. Následně byl prezentován projekt Mary's meals. Celou pouť ukončila v sobotu dopoledne společná mše svatá, kterou sloužil otec Jaroslav Jaroš MS (řád saletinů), který vedl mladoboleslavský proud. Jako každý rok vám přinášíme několik svědectví a fotografie z pěší pouti.

PĚŠÍ POUŤ DO SLAVKOVIC 2019

SVĚDECTVÍ POUTNÍKŮ

DOMŮ JSEM SI ODVEZL
SRDCE PLNÉ BOŽÍHO
MILOSRDENSTVÍ

Rok se s rokem sešel a já jsem se zúčastnil, již po třetí, pěší pouti k Božímu milosrdenství do Slavkovic. Šel jsem opět s proudem z Fulneku, ale po neblahých zkušenostech z první pouti v roce 2017 a po zvážení svých schopností a možností se k nim připojuji až v Letovicích ve středu večer a jdu jen poslední dva dny. A to

konkrétně ve čtvrtek z Letovic do Bystřice nad Pernštejnem a v pátek z Bystřice nad Pernštejnem do Slavkovic.

Tak jako v loňském roce i letos jsem nesl ve svém srdci všechny své drahé, známé, ale také celou naši farnost Nanebevzetí Panny Marie v Ostravě Třebovicích. Při čtvrtěční modlitbě Korunky k Božímu milosrdenství v odpoledních hodinách jsem mimo prosby za mé drahé a blízké prosil za tuto farnost, za jejího kněze otce Lukáše Engelmanna, kaplana otce Jacka Domaňského a všechny spolufarníky.

V pátek odpoledne, po příchodu do Slavkovic, mě potkalo velké štěstí a vyznamenání, když jsem mohl při mši svaté přednést „Čtení z knihy Sírachovcov.“ Večer, když po prezentaci jednotlivých proudů, převážně v žertovném tónu, vystupovali poutníci se svými postřehy a s tím, čím je tato pouť oslovila, vystoupil jsem i já se svou troškou do mlýna přibližně s následujícími slovy:

„Jako každý rok to odnesly moje chudinky nohy zhýčkané pohodlným městským životem. První pouť v roce 2017 jsem šel plný odhodlání a nadšení, ale s naprostou neznalostí a nezkušeností, což mělo za následek, že jsem po dvou dnech odpadl jako shnilá hruška. Už jsem vzdával jakoukoliv další účast, když mi sestra Lidka, která organizuje fulneckou větev pouti, navrhla, abych podle svých schopností a možností šel aspoň poslední dva dny. A takto jsem šel už po druhé.

Domů jsem si odvezl srdce plné Božího milosrdenství a krásných vzpomínek na setkání s bratry a sestrami, kdy se ke mně hlásili známí i neznámí z minulých poutí, z nichž jsem mnohé ani nepoznal. Já mám

Mezilesí (Polsko)

Mladá Boleslav

České Budějovice

Fulnek

asi dobře zapamatovatelný obličej, že si na mě tolik lidí pamatuje.

Také jsem si dovezl krásný puchýř na chodidle levé nohy a úplně ztuhlá lýtka na obou nohou. Což o to; bolesti ustanou, puchýř se zahojí a nohy do týdne, maximálně do dvou, opět nabydou svou živost. Ale to, co jsem si ze Slavkovic a vůbec z celé pouti odnesl domů ve svém srdci, to tam zůstane už navždy. Bude mi posilou po celý rok, až do příští pouti, a nikdy nezmizí, pokud to sám nebudu chtít vyhodit. To se, jak pevně věřím, a Bůh mi v tom pomáhej, nikdy nestane. A tak, přes všechny problémy a bolesti, se už teď těším na příští rok, a dá-li mi Bůh zdraví a sílu, půjdu opět, třeba jen na poslední dva dny.“

V sobotu ráno mě velmi zaujal dokument o pallotinu páteru Richardu Henkesovi, o jehož blahorečení se jedná. Dal mi mnoho podnětů k zamyšlení nad vlastním životem a jeho smyslem. Kéž mi Bůh pomůže poznat Jeho záměry se mnou a to, co po mně chce, abych mohl následovat Jeho vůli.

Tak jako vloni chci poděkovat všem dobrým lidem, kteří nás poutníky přijali pod svou střechu, umožnili se osprchovat, nakrmili a napojili nás a nechali u sebe přespat. Ať je Bůh zahrne svým svatým požehnáním, dá jim zdraví a štěstí a chrání je i jejich domovy od všech pohrom způsobených lidskou zlobou nebo přírodní katastrofou.

Na závěr bych rád všechny čtenáře, kteří s trpělivostí dočetli mé neumělé řádky až do těchto míst, pozval, aby se této pouti zúčastnili také. Třeba jen na poslední den, nebo aby přijeli do Slavkovic v pátek odpoledne nebo v sobotu dopoledne na závěr pouti. Stojí to za to.

Rostislav Václav Kudla,
Ostrava Poruba

BŮH MI OTEVŘEL OČI

Tolik jsem se na tuhle pouť těšil a najednou tohle. Žádná radost v srdci, jenom samé starosti. Na každé přestávce uvařit vodu na kávu, protože s mým vařičem nikdo neumí zacházet. Sehnat dobrovolníka na ozvučení, domluvit s řidičem, kde bude další přestávka, kdo ponese kříž a obraz, hlídat časy... A ještě k tomu mě už zase bolí hlava. Ostatní se radují, zpívají, povídají si a já zatím nic nestíhám, jsem nervózní a na dotazy reaguji podrážděně.

Mám to zapotřebí? Příští rok se na to vykašlu. Ať si ten proud vede někdo jiný. Stejně na to nemám. Každou chvíli na něco zapomenou a potom to musím nějak zachraňovat. Ani na focení nemám čas. „Bože, proč mi nepomůžeš? Copak to nevidíš? Udělej už konečně NĚCO!“

Takhle to dál nejde. Budu se o tu práci muset nějak podělit. Lenka si ochotně bere na starost vaření kávy, Viktor ozvučení, Marie hlídá čas... Najednou mám prázdné ruce. Žádná práce na mě nezbyvá a všechno jde jako na drátku. Konečně mám čas popovídat si s bližním, pomoci někomu a pouť je pro mě opravdu radostná.

Bůh vyslyšel moji zoufalou modlitbu způsobem sobě vlastním. Neudělal za mě žádnou práci, ale ukázal mi cestu. Poradil mi něco, co jsem měl vědět už dávno, a sice: „rozděl se“. Ukázal mi jednu z tváří Božího milosrdenství, kterou jsem si dosud neuvědomoval. On, který je všemohoucí, přivzal si na práci při tvoření světa člověka (to jako mě, ale i tebe), a to i přesto, že sám by to uměl lépe. Tak proč bych se neměl podělit i já? Jak můžu s ostatními sdílet radost, když nesdílím práci?

Opět mi na pouti milosrdný Bůh otevřel oči a ukázal něco moc důležitého. A za to mohu jenom děkovat a uchovávat to ve svém srdci.

Daniel

Hodonín

Praha

MALÉ SVĚDECTVÍ Z POUTI

• Oslovila mě hrušeň u cesty... bylo to za Olomoucí – zničený kousek kmene a jediná větev obsypaná plody, žádnou další větev už hrušeň neměla... a k tomu přišlo slovo spolupoutnice: „Podívej, taková troska a tolik plodů.“ – Mohu vypadat jako troska, někdy se mohu lidsky cítit jako troska – nevádí. Důležité je být kořeny napojen k prameni a dávat plody. Dokud mi život dovolí, mohu a mám obcerstvovat „pocestné“. Být Mu k dispozici. To je náš úkol. Můžu se cítit jakkoli, pokud jsem zakořeněna v Bohu, vím, že jsem milované dítě svého Boha.

• Četli jsme také život otce Richarda Henkese. I tento člověk hodně zaujal. Myslel a viděl... za obzor. To, jak se díval na vězně a jejich potřeby. Viděl, že to je drží „na nohou“, když jim přijde balíček, dopis, to, že na ně někdo myslí. A přemýšlel, co

udělat, aby ten člověk tu hrůzu vydržel. Napsal dopis a požádal jednu farnost o balíček pro nějakého kněze – aby mu dodal síly. To platí i pro nás: dívat se za obzor, nebýt zahleděni do svých starostí, všimnout si lidí kolem sebe. Třeba někdo potřebuje povzbudit a pokud se dívám přímočaře, třeba to ani neuvidím.

• Loňskou pouť 2018 jsem šla pár dnů a hlavní úmysl byl za manžele, kteří toužili po dítěti a nepřicházelo. Když jsem pouť končila, říkám: Pane Ježíši, o Vánocích očekávám nějaké dobré zprávy :). Přišla jsem domů a zjistila jsem po týdnu, že ti jedni manželé už nemuseli být zahrnováni do modliteb. V únoru se jim narodila Štěpánka. A těm druhým se v květnu narodila Anežka. Může to být náhoda, ale kdo ví? I tak ty děti беру jako projev Božího milosrdenství, jako zázrak uskutečněný při pěší pouti.

Božka

Foto: Daniel, Wojciech Zubkowicz

- Více informací a fotografií můžete najít na stránkách pěší pouti www.pout.cz
- V roce 2020 se pěší pouť bude konat ve dnech 18.–25. července.

NAKLADATELSTVÍ A KNIHKUPECTVÍ PAULÍNKY

Jungmannovo nám. 18, 110 00 Praha 1, tel.: 224 818 757

Mobil do distribuce: 739 548 085 (v pracovních dnech 9–15 h)

On-line knihkupectví: www.paulinky.cz, objednavky@paulinky.cz

■ Michal Zamkovský **Sedm kroků k dobré zpovědi**

Ta knížka není jen zpovědním zrcadlem či seznamem hříchů, kterých se dopouštíme, ale především praktickým pomocníkem, který nám ukazuje, jak se vrátit zpět k milosrdnému Otci. Průvodcem na této cestě je známý slovenský redemptorista Michal Zamkovský.

Brož., 72 s., cena 125 Kč

■ Éric Jacquet (ed.) **Jak se osvobodit od pornografie**

Tato kniha je praktickým průvodcem na cestě k vymanění se ze závislosti na pornografii. Čím dál více lidí se dnes snaží osvobodit od tohoto novodobého otroctví, ale často nevědí, kde hledat pomoc. Zde je předložena konkrétní nabídka čtyřicetidenního putování k nabytí svobody v oblasti sexuality. Každý krok vychází ze zkušeností odborníků, kteří se věnují práci se závislostmi, a dalších osob, jež je doprovázejí.

Brož., 360 s., cena 329 Kč

■ Velký diář na rok 2020 s liturgickým kalendářem

Diář formátu A5 v pevné vazbě s obálkou modré či zelené barvy se zlatou ražbou. Ke každému dni je uveden církevní a občanský svátek, odkaz na denní modlitbu církve a na liturgické texty, antifona k žalmu

a myšlenka na den. Na začátku každého měsíce jsou uvedeny úmysly Apoštolátu modlitby. Diář obsahuje také dostatečný prostor na poznámky, přehledný měsíční kalendář na roky 2020 a 2021 a další praktické informace. Do každého dne vás uvede citát, který byl vybrán z knih vydaných v našem nakladatelství. Váz., 392 s., cena 200 Kč

■ Jacques Philippe **9 dní modliteb za vnitřní pokoj**

Během této nově prosíme o milost, abychom získali do svého srdce Boží pokoj, a to hlubším způsobem, hojněji, abychom byli schopni předávat ho lidem kolem sebe.

Brož., 80 s., cena 95 Kč

■ Maria Grace Dateno FSP **Odhalení za úsvitu**

Výpravy do doby Ježíšovy, série příběhů pro děti ve věku 6–9 let. V celkem 6 dílech budou tři děti žijící v současnosti zažívat velká dobrodružství pokaždé, když se dostanou do Ježíšovy doby. K tomu nedochází náhodně, ale pokaždé se tak děje, když řeší nějaký „problém“. Cesta v čase zpět a zkušenosti, které tam nasbírají, jim pomohou v realitě řešit otázky tak, jak nás tomu učí evangelium. V závěrečném dílu se sourozenci opět vrátí do časů Ježíšových, konkrétně do města plného vojáků a děsivé temnoty, kde se stalo něco strašného... Přišli snad i tentokrát příliš pozdě na to, aby se setkali s Ježíšem?

Brož., 88 s., cena 99 Kč

JAK OBJEDNAT „APOŠTOLA“?

Stačí nahlásit adresu, zaplatit dobrovolný příspěvek na náš účet a budete dostávat tento časopis po celý rok.

Konkrétní cena není určena.

Bůh vám zaplatí za každý příspěvek!

„Apoštol“ může být také dobrým dárkem pro vaše blízké – sdělte nám jejich adresu a my jim ho pošleme. Naše adresa:

**Společnost katolického apoštolátu
Jámy 71, 592 32 Jámy**

Číslo účtu: **35 – 6219210237/0100**

Náš časopis si můžete objednat také telefonicky nebo e-mailem.

tel.: 566 502 850, 774 521 531

e-mail: objednavky@apostol.cz

Objednací formulář na www.apostol.cz

**„APOŠTOL“ JE ZÁVISLÝ
NA VAŠICH DARECH.
DĚKUJEME.**

PALLOTINI

SPOLEČNOST KATOLICKÉHO APOŠTOLÁTU

Heslem sv. Vincence Pallottiho a pallotiniů jsou slova sv. Pavla:

**„Láska Kristova
nás žene.“**

Pokud bys chtěl společně s námi sloužit Pánu a lidem jako kněz nebo bratr pallotin, kontaktuj nás!

Otcové pallotini, Jámy 71, 592 32
tel. 733 741 850, 733 741 860
e-mail: mojepovolani@pallotini.cz

BOHOSLUŽBY

**Poutní kostel Božího milosrdenství
a sv. sestry Faustyny ve Slavkovicích**

Mše svatá:

- pátek 16.00
- sobota 17.00
- neděle 10.30, 17.00
- v rámci Nikodémovy noci 20.00

Svatost smíření:

- každou sobotu a neděli od 14.00 do 17.00
- každou první a třetí sobotu v měsíci od 10.00 do 17.00 (Dny smíření)
- během Nikodémových nocí (od cca 20.30 do 23.00)

Adorace:

- první pátek 15.00–16.00
- ostatní pátky od cca 15.30 do 16.00
- během Nikodémovy noci od cca 20.30 do 23.00

Společná páteční modlitba

Korunky k BM (15.00):

- v kostele ve Slavkovicích
- nebo prostřednictvím Radia Proglas (kromě prvních pátků)

Křížová cesta (Via Crucis):

- mimo dobu postní – první pátek: 15.00–16.00
- v době postní – pátek, neděle: 15.00

Cesta Světa (Via Lucis):

- v době velikonoční – neděle: 16.00

Každoroční hlavní poutě:

- Svátek Božího milosrdenství (první neděle po Velikonocích)
- Poutí ke sv. Faustyně (neděle nejbližší 5. říjnu)

Mariánské první soboty v měsíci:

- 16.30 sv. růženec, 17.00 mše svatá, po mši sv. adorace s 15 min. meditací

Poutě o třetí sobotě v měsíci:

- 16.00 duchovní program
- 16.50 zamyšlení • 17.00 mše svatá

Každoroční týdenní pění poutí k Božímu milosrdenství:

- Obvykle poslední týden července (přesný termín na www.pouti.cz)

Nikodémova noc:

- Obvykle čtvrtý čtvrtek měsíce (20.00 mše svatá, adorace do 23.00)

ZVEME VÁS NA POUŤ KE SVATÉ FAUSTYNĚ

DO SLAVKOVIC
U NOVÉHO MĚSTA
NA MORAVĚ

V NEDĚLI
6. ŘÍJNA 2019

PROGRAM:

14.00 Uvítání (otcové pallotini)

- Ohlédnutí za blahořečením otce Richarda Henkese SAC
- Společná modlitba Korunky k Božímu milosrdenství (sestry KMBM)

15.00 Slavnostní mše svatá

(Mons. Pavel Konzbul, pomocný biskup brněnský).

16.30 Přednáška o sv. Anežce

(R. D. Mgr. Josef Rybecký, tišnovský děkan)

- Modlitba růžence

Možnost svátosti smíření od 14 hod.

KONTAKT: OTCOVÉ PALLOTINI, TEL. 566 502 855–857 • WWW.SLAVKOVICE.CZ